

**ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ВИЩИЙ НВЧАЛЬНИЙ
ЗАКЛАД «МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ
ПЕРСОНАЛОМ»**

МАУП

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ
з дисципліни
«ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ»
(для бакалаврів)**

МАУП

Київ – 2016

Підготовлено професором кафедри фінансів і кредиту С.Г. Шкляруком

Затверджено на засіданні кафедри фінансів і кредиту (протокол № 13 від 26.04.2016 р.)

Схвалено Вченою радою Інституту міжнародної економіки та фінансів імені Святої Великої княгині Ольги ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом» (протокол № 8 від 28.04.2016 р.)

Шклярук С Г Методичні рекомендації щодо забезпечення самостійної роботи студентів дисципліни «Фінансовий аналіз» (для бакалаврів). – К.: ПрАТ «ВНЗ «МАУП» ДП «Видавничий дім «персонал», 2016 р., – 56 с.

Методичні рекомендації містять пояснювальну записку зміст самостійної роботи студента з дисципліни Фінансовий аналіз, плани семінарських занять, перелік питань для дискусії, теми контрольних робіт, завдання для самостійної роботи і задачі, список літератури.

© ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом», 2016 р.

© ДП «Видавничий дім «Персонал», 2016 р.

Пояснювальна записка

Метою даних методичних рекомендацій є допомога студентам в самостійному засвоєнні як охоплених, так і не охоплених в повному обсязі тем дисципліни «Фінансовий аналіз», або тем які не включені до навчальної (робочої) програми, але мають важливе значення в розумінні фінансового аналізу фінансового стану підприємств, фірм, компаній/організацій. Таке самостійне навчання припускає підготовку до семінарських і практичних занять і участь в їх проведенні, написання рефератів за проблемами які необхідно підготувати студенту до заняття і їх захист визначення дискусійної тематики, підготовка і участь в дискусіях, вирішення фінансових вправ і задачок, тестування.

Навчальна дисципліна «Фінансовий аналіз» входить до модулю підготовки дипломованих фахівців/фінансистів на рівні бакалаврів спеціалістів та магістрів у навчальних закладах системи вищої освіти України. Оволодіння методами і інструментами проведення фінансового аналізу є невідним елементом підготовки висококваліфікованих підприємців, бізнесменів економістів, фінансистів бухгалтерів інвестиційних та інших менеджерів.

Головна мета вивчення дисципліни «Фінансовий аналіз» – отримання студентами поглиблених знань та практичних навичок щодо вміння застосування інструментів і методів фінансового аналізу для визначення фінансового стану підприємств фірм компаній організацій (надалі – підприємств) і вміння його прогнозування з метою оцінки кредитоспроможності і платоспроможності, рентабельності і прибутковості, фінансової стійкості і стабільності з використанням різних інструментів фінансового аналізу з метою забезпечення ефективного функціонування фірм, компаній, підприємств і їх оцінювання з точки зору ефективності. Т. я. фінансовий аналіз є основою менеджменту і аудиту і на його основі приймаються рішення не тільки з фінансування але в інвестиційній

виробничій та інших сферах діяльності підприємств і в сфері фінансового контролю.

Завдання навчальної дисципліни «Фінансовий аналіз».

Студент, який вчить курс «Фінансовий аналіз» повинен знати і вміти:

- 1). Фінанси підприємства, як і із чого вони формуються.
- 2). Основні методи принципи і прийоми бухгалтерського обліку а також основні обмеження, які існують для використання фінансової звітності підприємств для проведення фінансового аналізу.
- 3). Основні методи, принципи, інструменти і технологію фінансового аналізу.
- 4). Поведінку економічних і виробничих систем і методи їх оптимізації.
- 5). Теорію фінансових ризиків, їх джерела і методи зменшення їх рівня.
- 6). Джерела фінансової інформації (її облік, накопичення та ін.) і вміло її використовувати при аналізі.
- 7). Виробничі процеси компанії (підприємства) і їх забезпечення.
- 8). Методи і джерела фінансування інвестиційних проектів і поточної діяльності.
- 9). Застосування результатів аналізу для прийняття управлінських рішень.
- 10). Фінансову термінологію.
- 11). Законодавчу базу, яка забезпечує фінансово-виробничу діяльність підприємств.
- 12). Всі новітні базові фінансові теорії і їх застосування на практиці.

Студент повинен уміти: самостійно проводити всі фінансові розрахунки на основі фінансового аналізу, на його основі складати фінансові прогнози.

В процесі навчання студенти повинні вивчити програмний матеріал, використовуючи рекомендовану літературу законодавчонормативну базу ознайомитися з фінансовою діяльністю підприємств (компаній, корпорацій), відповісти на контрольні питання та вирішувати фінансові задачки.

Теоретичну основу навчальної дисципліни складають сучасні економічні теорії та концепції фінансів фінансового менеджменту інвестиційного менеджменту аналітичних досліджень і теорії ризиків, світовий досвід з теорії і практики фінансового аналізу, розробки провідних вчених і практиків провідних країн світу, що максимально адаптовані до реальних умов національної економіки.

Проблема вивчення дисципліни «Фінансовий аналіз» полягає в тому, що в більшості вітчизняних учбових посібниках фінансовий аналіз розглядається з примітивної точки зору – розрахунку фінансових коефіцієнтів і показників, або інших підходів. Розрахувати дані коефіцієнти або показники не уявляє собою проблем, але більше складніше визначити взаємозв'язки через дані коефіцієнти і показники між відповідними статтями балансу, звіту про фінансові результати, або інших звітів, або даних статей зі статтями інших звітів. Тому необхідно вивчати і практику фінансового аналізу розвинених країн – США, Німеччини та ін.

Необхідно розуміти, що фінансова звітність, яка використовується для аналізу фінансових або інвестиційних компаній, відрізняється від фінансової звітності виробничих підприємств. Окрім того, фінансовий аналіз корпорацій (акціонерних товариств) має свої специфічні особливості.

На законодавчому рівні сфера фінансового аналізу не має формального забезпечення за виключенням деяких випадків, пов'язаних з приватизацією або проведення санації, які у вигляді рекомендацій наведені у відповідних інструкціях. На вивчення дисципліни надається всього 108 годин які включають обмежену кількість годин аудиторно-вивчення дисципліни (лекції, семінари практичні) та індивідуальна робота із студентами так і самостійне поза аудиторне навчання студентів в бібліотеках з використанням Internet та інших джерел.

Вивчення дисципліни «Фінансовий аналіз» містить такі змістові модулі напрями і теми (див. Навчально-тематичний план вивчення дисципліни «Фінансовий аналіз»).

Змістовий модуль 1. «Інформаційне забезпечення фінансового аналізу» передбачає визначення важливості фінансового аналізу для прийняття рішень в основних напрямках діяльності підприємства і інформаційну базу для проведення фінансового аналізу його фінансового стану.

Змістовий модуль 2. «Методи і інструменти фінансового аналізу» розкриває основні напрями використання і проведення фінансового аналізу фінансового стану підприємства (компанії, фірми, організації) як взагалі, так і за окремими напрямками, а також за видами діяльності.

Міжпредметні зв'язки. Дисципліна «Фінансовий аналіз» тісно пов'язана з такими фінансовими і економічними дисциплінами як «Бухгалтерський облік і аудиторський контроль», «Фінанси підприємств», «Корпоративні фінанси», «Податковий менеджмент», «Інвестиційний менеджмент», «Фінансовий менеджмент», «Стратегічне планування», «Бізнес-планування» та ін.

МАУП

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
ДИСЦИПЛІНИ «ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ»

№	Назва змістового модуля і теми
<i>Змістовий модуль 1. «Інформаційне забезпечення фінансового аналізу»</i>	
1	Сфера прийняття управлінських рішень і ціль фінансового аналізу.
2	Функції бухгалтерського обліку і джерела інформації для фінансового аналізу
3	Види методи, прийоми і способи фінансово-економічного аналізу:
<i>Змістовий модуль 2. «Методи і інструменти фінансового аналізу»</i>	
4	Інструменти фінансового аналізу: порівняння змін в фінансовій звітності за роками (методи порівняння і вивчення рядів динамік); структурний аналіз звичайної фінансової звітності; вивчення серії трендів
5	Інструменти фінансового аналізу фінансовий аналіз за допомогою фінансових коефіцієнтів і показників
6	Фінансовий аналіз рентабельності і ліквідності підприємства
7	Фінансовий аналіз ділової активності підприємства
8	Фінансовий аналіз структури капіталу (стійкості і незалежності підприємства, організації, фірми, компанії).
9	Фінансовий аналіз ринкових показників
10	Аналіз безбитковості
11	Аналіз рибутковості на інвестиції
12	Аналіз потоків грошових коштів і фінансові прогнози
13	Аналіз вартості капіталу і фірми
14	Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства
15	Аналіз фінансових альтернатив
16	Особливості фінансового аналізу банків
17	Особливості фінансового аналізу страхових і інших фінансових компаній
	Разом годин: 120

ЗМІСТ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ З ДИСЦИПЛІНИ

«ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ»

Для самостійного вивчення дисципліни «Фінансовий аналіз» передбачено самостійне пророблення студентами відповідних джерел для участі в семінарських заняттяху відповідності із зазначеним списком літературних джерел, а також інших нових джерел, які з'являються за тематикою, в тому числі і Internet), написання рефератів за обраною тематикою і їх захист на заняттях проведення дискусій на існуючу проблематику, наприклад, які проблеми існують на сьогодні в економічній і фінансових сферах і як вони впливають на фінансовий стан підприємств. І що треба робити підприємствах для підтримки свого фінансового стану. Необхідно повирішувати наведені фінансові задачки, а також для засвоєння теоретичного матеріалу і використання його на практиці провести за наведеною в даних рекомендаціях фінансовою звітністю (див. Додаток 1) фінансовий аналіз фінансового стану даного підприємства і зробити висновки щодо того, що треба зробити для його поліпшення.. Наприкінці даних рекомендацій наданий примірний список літературних та інших джерел, які допоможуть студентові для самостійної роботи.

Порядок самостійної роботи може бути такий:

- уважно ознайомитися із змістом проблеми яка може стояти перед підприємством і яку необхідно проаналізувати;
- ознайомитися із змістом джерел за методикою і технікою фінансового аналізу;
- визначити основні проблеми, які на думку авторів, а також на думку студента виникають за напрямом дослідження і які необхідно за думкою студента винести на обговорювання;
- скласти план доповіді на семінарському занятті (дискусії, або написання реферату);
- зробити висновки щодо результатів вивчення проблеми і запропонувати свою точку зору її вирішення.

При цьому необхідно враховувати що в різних джерелах проблема може бути визначена по різному і її зміст розкритий зовсім з протилежних точок зору. Деякі фінансові аналітики вважають що достатньо провести фінансовий аналіз за обмеженою кількістю фінансових коефіцієнтів і показників. В той час деякі фінансові аналітики вважають що необхідно проводити розгорнутий фінансовий аналіз фінансового стану підприємства.

При використанні індексного методу аналізу, або технічного аналізу для аналізу, наприклад, фондового ринку бажано для достовірності провести і фундаментальний (фінансовий) аналіз.

У багатьох підручниках аналіз безбитковості наведено в умовах визначеності, в той час як ситуація в економіці і на ринках постійно змінюється. Тому необхідно продовжувати даний аналіз в умовах невизначеності.

Тобто, студент, який вивчає самостійно дисципліну повинний підкреслити які результати він може отримати при застосуванні того чи іншого інструменту аналізу. Тобто відповісти на питання «що буде, якщо?»

Для забезпечення отримання якісних результатів фінансового аналізу, інформація яка використовується для аналізу повинна бути достовірною повною.

Важливо виявити яка ситуація існує на підприємстві ситуація зростання або гри активів.

Як вже зазначалося дуже важливо визначити взаємозв'язки між різними статтями фінансової звітності через використання фінансових коефіцієнтів. Як це робиться можна ознайомитися з вирішення наступної фінансової задачі №1:

Задача №1

Коефіцієнт рентабельності виробничої діяльності підприємства в році «Х» становив 11,5%, собівартість реалізованої продукції дорівнює 3824 тис. г. о. , а чистий прибуток дорівнює 10,13% від виручки від реалізації.

Необхідно визначити величину загальної суми активів підприємства якщо співвідношення виручки та активів складає 18,12%? А також відповісти на питання: яка доходність капіталізації, якщо короткострокові зобов'язання становлять 16,22% загальної суми активів?

Вирішення:

Рентабельність основної діяльності підприємства = 11,5%.

Якщо собівартість (€/б) реалізованої продукції 3824 тис. г. о. то виручка від реалізації = 3824 тис. г. о. / 1-0,12 = 3824 тис. г. о. / 0,88 = 4346,0 тис. г. о. Чистий прибуток повинен складати 10,13 % від суми 4346,0 тис. г. о. або 440,0 тис. г. о. Величину активів можна отримати таким чином:

Виручка від реалізації/Активи = 18,12%, або Виручка від реалізації/0,181 = 4 346,0 тис. г. о. / 0,181 = 24 011 тис. г. о.

Доходність капіталізації буде така:

Чистий прибуток/Активи-Короткострокові зобов'язання = 440,0 тис. г. о. / 24 011 тис. г. о. – (4 411 тис. г. о. x 0,162) = 440, 0 тис. г. о. / 24 011 тис. г. о. – 714, 6 тис. г. о. = 440,0 тис. г. о. / 23 296,4 тис. г. о. = 0,019, або 1,9%.

Як бачимо, для даного підприємства дуже низький показник доходності капіталізації, який дорівнює 1,9%. Студент одразу повинен згадати, що таке капіталізація. Відповідь може бути така- «капіталізація пов'язана з визначенням загальної суми власного капіталу і довгострокового боргу». Тобто формула для обчислення капіталізації буде така: $K = S + B$,

де: K – значення капіталізації S – власний капітал (чистий прибуток); B – довгостроковий борг.

Далі при вивченні дисципліни «Фінансовий аналіз» студент повинний засвоїти, який існує взаємозв'язок між змінами в активах і пасивах. Тобто між інвестиціями і фінансами. Тобто правило бухгалтерського обліку каже, що зміни в активах, ведуть до змін в пасивах, і навпаки. На дане питання допоможе вивчення поняття ліквідності і її обчислення, а також вирішення задачі №2:

Задача №2

Короткострокові зобов'язання підприємства в році «X» дорівнює 4411,0 тис. г. о. Розрахувати коефіцієнт поточної ліквідності, якщо на кінець даного року активи балансу

дорівнюють 7 619,0 тис. г. о. Необхідно визначити : як зміниться коефіцієнт поточної ліквідності, величину якого Ви повинні визначити, і якщо підприємство буде здійснювати слідує дії: 1/ Сплатить 70 тис. г. о. кредиторської заборгованості готівкою. 2/ Отримає 55 тис. г. о. від дебіторів. 3/ Купує товари на суму 50 тис. г. о. в кредит. 4/ Спише товарно-матеріальні запаси вартістю 34 тис. г. о. і нараховує знос 14 тис. г. о.

Вирішення:

(1). *Розрахуємо коефіцієнт поточної ліквідності:* $7\,619,0 \text{ тис. г. о.} / 4\,411,0 \text{ тис. г. о.} = 1,73$

(2) Працюючий (робочий) капітал дорівнює $7\,619,0 \text{ тис. г. о.} - 4\,411,0 \text{ тис. г. о.} = 3\,208,0 \text{ тис. г. о.}$

(2). Сплата кредиторської заборгованості веде до:

- зменшення грошових коштів на суму - 70 тис. г. о.;
- зменшення кредиторської заборгованості теж на суму - 70 тис. г. о.

І поточні активи і короткострокові зобов'язання зменшилися на одну і ту саму суму.

В результаті коефіцієнт поточної ліквідності буде таким :

$7\,719 \text{ тис. г. о.} - 70 \text{ тис. г. о.} / 4\,411 \text{ тис. г. о.} - 70 \text{ тис. г. о.} = 6\,919 \text{ тис. г. о.} / 3\,341 \text{ тис. г. о.} = 2,07$, тобто значення коефіцієнту покращало.

але працюючий капітал залишиться незмінним.

(3). Отримання грошових коштів від дебіторів веде до:

- збільшення грошових коштів на 55 тис. г. о.
- зменшення дебіторської заборгованості на 55 тис. г. о.

Ці два елементи входять до складу поточних активів, і тому ні коефіцієнт поточної ліквідності, ні працюючий капітал не зміняться.

(4). Купівля в кредит веде до:

- збільшення товарно-матеріальних запасів (ТМЗ) на 50 тис. г. о.;
- збільшення кредиторської заборгованості на 50 тис. г. о.;

і працюючий капітал, і короткострокова заборгованість збільшаться (результат протилежний результату умов (1), а працюючий капітал не зміниться.

Коефіцієнт поточної ліквідності буде таким:

$7\,619,0 \text{ тис. г. о.} + 50 \text{ тис. г. о.} / 4\,411,0 \text{ тис. г. о.} + 50 \text{ тис. г. о.} = 7\,664,0 \text{ тис. г. о.} / 4\,461,0 \text{ тис. г. о.} = 1,72$, бачимо погіршення.

(5). Списання ТМЗ веде до:

- зменшення ТМЗ на 20 тис. г. о.
- зменшення нематеріальних активів на 14 тис. г. о. (без змін)

- зменшення нерозподіленого прибутку на 34 тис. г. о. (без змін)

Зменшення ТМЗ впливає і на загальний коефіцієнт покриття (К п.) і на працюючий робочий капітал (Р к.)

$$К п. л. = 7619,0 \text{ тис. г. о.} - 20 \text{ тис. г. о.} / 4411,0 \text{ тис. г. о.} = 1,72$$

Тобто, зменшиться, а працюючий капітал (Рк.) зменшиться на 20 тис. г. о.

Зробимо з нашого аналізу висновки Ми бачимо що при змінах в активах виникають адекватно зміни в пасивах і навпаки Для даного підприємства величина робочого капіталу може бути не достатня т я вважається, що норма буде при співвідношенні 2/1. Те саме можна сказати щодо коефіцієнта поточної ліквідності. Які важливі висновки ще можна зробити з даного прикладу? Тобто маючи сім змінних в поточних активах і поточних пасивах можна управляти своєю ліквідністю за рахунок впливу на кожний показник.

Результатами фінансового аналізу користуються різні групи користувачів, до яких відносяться: кредитори, інвестори, власники бізнесу, контролюючі органи. У вправі №3 наведена агрегована фінансова звітність і показники і коефіцієнти, яким цікавиться кожний користувач результатами фінансового аналізу.

Наведену задачу №3, студент повинний виконати самостійно.

Задача №3

На основі наведеної фінансової звітності (балансу - табл. 1 і звіту про прибутки і збитки - табл. 2) обчислити вказані фінансові показники і коефіцієнти (табл.3), які важливі для їх споживачів і зробити відповідні висновки.

Таблиця 1

Баланс багатoproфiльного підприємства на 31 грудня року 1., на 31 грудня року 2, і на 31 грудня року 3

тис. г. о.

Активи	Рік 1	Рік 2	Рік 3
<i>Оборотний капітал:</i>			
• Грошові кошти	5,0	28	14
• Рахунки дебіторів	544,0	1174	783
• Товарно-матеріальні запаси	993,0	966	838
• Витрати майбутніх періодів і аванси видані	0	184	203

• Аванси бюджету	0	334	280
Всього оборотний капітал	1537,5	2686	2118
<i>Основний капітал: (майно, споруди і обладнання)</i>	<i>15686</i>	<i>15605</i>	<i>15631</i>
• відняти: накопичений знос	4479	4716	5206
• залишкова вартість основного капіталу	11207	10889	10425
<i>Інші активи</i>	<i>202</i>	<i>127</i>	<i>126</i>
Всього активів	12946,5	11016	10551
Пасив			
<i>Короткострокові зобов'язання:</i>			
• кредиторська заборгованість за рахунками	723	1621	865
• накопичена заборгованість по сплаті податку на прибуток	0		0
• накопичена заборгованість до Пенсійного фонду і часткам в прибутку	23		0
• інша накопичена заборгованість	385	975	344
• Поточна частина довгострокової заборгованості	0	0	0
Всього короткострокової заборгованості	1135	2596	1209
Суди і позички (___%, строк повернення _____ 19__ року	0	0	0
Інша довгострокова заборгованість	0	0	0
Відкладений податок на прибуток	0	0	0
Звичайні акції (номінал _____ г. о..)	0	0	0
Емісійний прибуток	0	0	0
Нерозподілений прибуток	0	0	0
Всього пасивів			

Таблиця 2

Звіт про прибутки і збитки підприємства року 1, року 2. і року 3 в тис. г. о.

Активи	Рік 1	Рік 2	Рік 3
Виручка від реалізації	5304	8055	3402
Собівартість товарів і послуг*	3073	4694	2825
Результат від реалізації	1225	706	-309
ПДВ	711	1014	461
Акцизний збір	295	1641	425
Прибуток від виробничої діяльності	1292	738	-309
Інші прибутки	67	32	32
Проценти сплачені	0	0	0
Резерв на сплату податку на прибуток	0	0	0
Чистий прибуток**	1292	738	-277

* Знос основного капіталу і амортизація нематеріальних активів

** Сплачені власникам звичайних акцій дивіденди

Таблиця 3

Коефіцієнти важливі з точки зору кожної із груп зацікавлених в бізнесі підприємства осіб такі (%):

Найменування коефіцієнтів та показників	Рік 1	Рік 2	Рік 3
<i>1/ Точка зору менеджерів</i>			
Собівартість реалізованої продукції			
Рентабельність виробничої діяльності			
Рентабельність діяльності за чистим прибутком			
Прибуток до відрахування податків і процентів			
Прибуток після відрахування податків і процентів			
Торговельні і адміністративні витрати			
Участь персоналу в прибутку			
Інші доходи			
Ставка оподаткування			
Контрибуційна маржа (фіксовані платежі та відрахування)			
Оборотність загальної суми активів (Загальна сума активів/Виручка)			
Оборотність (Чисті активи/ Виручка від реалізації)			
Оборотність товарно-матеріальних запасів за запасами на кінець періоду (собівартість реалізованої продукції/Товарно-матеріальні запаси)			
Період оборотності дебіторської заборгованості			
Період оборотності кредиторської заборгованості(за собівартістю) в днях			
Доходність загальної суми активів за чистим прибутком			
Доходність капіталізації за чистим прибутком			
Доходність загальної суми активів на прибуток до відрахування податків і процентів			
Доходність капіталізації за прибутком до відрахування податків і процентів			
Доходність загальної суми активів за прибутком після відрахування податків і процентів			
Доходність капіталізації за прибутком до відрахування податків і процентів			
<i>2/ Точка зору власників бізнесу</i>			
Доля чистого прибутку у власному капіталі (включаючи відкладений податок)			
Доля чистого прибутку у власному капіталі (без відкладеного податку)			
Прибуток на акцію			
Грошовий потік на акцію			
Дивіденди на акцію			
Коефіцієнт покриття дивідендів прибутком			
Коефіцієнт покриття дивідендів грошовими коштами			
<i>3/ Точка зору кредитора</i>			
Загальний коефіцієнт покриття			
Коефіцієнт негайної ліквідності			
Доля заборгованості в активах			
Доля довгострокової заборгованості			

Співвідношення позикового і власного капіталу			
Співвідношення довгострокової заборгованості і власного капіталу			
Коефіцієнт покриття процентів за кредит (до сплати податків)			
Коефіцієнт покриття процентів грошовим потоком від виробничої діяльності до податків			
Коефіцієнт повного покриття процентів (_____ тис. г. о.)			

При пророблені кожної теми навчальної програми або робоче навчальної програми студенту необхідно відповісти на питання які поставлені викладачем для самоконтролю Приблизний *алгоритм* змісту відповіді на контрольні питання і вирішення фінансової справи може бути такий:

Питання 1. Цілі фінансового аналізу Використання результатів фінансового аналізу.

Відповідь. Фінансовий аналіз є основою менеджменту і аудиту т я. за його результатами приймаються рішення не тільки в сфері фінансування, але і в інвестиційній, виробничій, маркетинговій та інших сферах.

Фінансовий аналіз використовується не тільки для визначення фінансового стану підприємства на основі аналізу фінансової звітності, але і для фінансового планування і прогнозування майбутнього стану підприємства (компанії, організації, фірми).

Так як для фінансового аналізу використовується минула фінансова звітність і економічна і фінансова інформація і результати в майбутньому можуть не повторитися, необхідно зробити прогноз на основі минулого, що може бути і які результати можна отримати в майбутньому.

Результати фінансового аналізу цікавлять різних зацікавлених осіб даній компанії. Так кредиторів цікавить можливість підприємства обслуговувати свої кредити. Тобто цікавить його кредитоспроможність і платоспроможність.

Інвесторів цікавить можливість тримати зиск (прибуток) від своїх інвестицій в дане підприємство.

Контролюючи органи цікавлять податкові надходження до бюджету від даного підприємства.

Власників бізнесу цікавить не тільки підвищення свого добробуту, але і зростання вартості підприємства (компанії, організації, фірми).

Результати фінансового аналізу фінансового стану даного підприємства можуть бути цікаві і для інших зацікавлених осіб.

Питання 2. Поняття «грошовий потік» і його утворення.

Відповідь. Існують різні підходи тлумачення поняття "грошовий потік". Це може потік грошових надходжень за виконані роботи та ін. Але загально прийнято вважати утворення грошового потоку(CF) від прибутку який утворюється від діяльності підприємства і амортизаційних відрахувань з активів які використовуються на підприємстві.

Тобто: $CF = \text{Прибуток} + \text{амортизаційні відрахування}$.

Прийнято даний потік з врахуванням інфляції приводити за допомогою операції дисконтування до поточного часу.

Основна формула, яка використовується в фінансово-інвестиційній діяльності та фінансовому аналізі, буде мати наступний вигляд:

$$PV = \sum_{t=1}^T \frac{CF_t}{(1+r)^t}$$

Питання 3. Ліквідність та її показники приведені до поточного часу.

Відповідь. Підприємство в процесі своєї діяльності повинно забезпечувати не тільки свою рентабельність, але і ліквідність. Тобто бути платоспроможним в поточному часі. Для визначення стану ліквідності розраховуються відповідні коефіцієнти і показники, які її характеризують.

Загальноприйнятими показниками ліквідності є коефіцієнти загальної поточної ліквідності (К л.) і миттєвої ліквідності (К м.л.), а також величина робочого капіталу (Р к.).

Тобто: $К л. = \frac{\sum PA}{\sum PP}$ (сума поточних активів/сума поточних пасивів). Або:

$К л. = \frac{ГК + ГЕ + ДЗ + ТМЗ}{ККЗ + В д. о. + ДКЗ} \cdot \frac{в. с.}{в. с.}$

де: ГК - грошові кошти; ГЕ - грошові еквіваленти; ДЗ - дебіторська заборгованість; ТМЗ - товарно-матеріальні запаси; ККЗ - короткострокова кредиторська заборгованість; В д. о. - векселі до оплати ДКЗ в с - довгострокова кредиторська заборгованість з виплатою сьогодні. Вважається, що дане співвідношення повинно мати значення 2/1.

$К м. л. = \frac{ГК + ГЕ}{ПП}$. Здійснюючи маніпуляції з показниками поточних активів і поточних пасивів можна управляти своєю ліквідністю для підприємства.

Величина Р к. обчислюється як різниця поточних активів і поточних зобов'язань.

Тобто: $Р к. = \sum PA - \sum PP$.

Деякі автори застосовують і інші показники ліквідності.

Розв'язати задачу

Розглянемо наступний портфель, який складається із трьох облігацій:

Облігація	Купона ставка, %	Строк погашення, роки	Номінал, дол.	Ринкова вартість, дол.	Доходність до погашення, %
А	5	5	2 000000	1 756 000	8
В	7	2	5 000000	5 000000	7
С	3	1	12 000000	11 655 000	6

Необхідно:

а. Розрахувати середньозважену доходність портфелю.

б. Як Ви думаєте, середньозважена доходність портфелю є достатньою характеристикою інвестиційної привабливості портфелю?

Алгоритм вирішення задачі:

Вирішення:

Повна ринкова вартість портфелю 18 412 200 дол., номінальна вартість 19 000000 дол. Для цього скласти відповідні значення 4 і 5 стовпчику;

а) *Крок перший* - обчислимо частку в портфелі кожної облігації за їх номіналом:

$$O_a = 2000000 / 19000000 \times 100\% = 10,5\%;$$

$$O_b = 5000000 / 19000000 \times 100\% = 26,3\%;$$

$$O_c = 12000000 / 19000000 \times 100\% = 63,2\%.$$

Крок другий - обчислимо середньозважену вартість портфелю за номіналом;

$$WACC = 0,105 \times 8\% + 0,263 \times 7\% + 0,632 \times 6\% = 5,10\%.$$

Крок третій - обчислимо доходність портфелю на даний час:

$$O_a = 1756000 / 18412200 \times 100\% = 9,5\%;$$

$$O_b = 5\,000000 / 18412200 \times 100\% = 27,0\%;$$

$$O_c = 12000000 / 18412200 \times 100\% = 63,3\%.$$

Крок четвертий - обчислимо середньозважену ринкову вартість портфелю:

$$WACC = 0,095 \times 8\% + 0,27 \times 7\% + 0,633 \times 6\% = 6,43\%.$$

Крок п'ятий - прибутковість даного портфелю становить: $6,43\% - 5,10\% = 1,33\%$.

б). Дамо відповідь на друге питання. Середньозважена вартість портфелю облігацій важливий показник, але не достатній для визначення інвестиційної його привабливості. Для цього необхідно обчислити приведену вартість облігацій на момент їх погашення і врахувати ризики.

Питання для самоконтролю до тем

Змістовий модуль 1. «Інформаційне забезпечення фінансового аналізу»

Тема 1. Сфера прийняття управлінських рішень і ціль фінансового аналізу. Оцінка ефективності функціонування компанії (фірми)

- 1). Для чого використовуються результати фінансового аналізу?
- 2). Хто є користувачем його результатами?
- 3). Які основні рішення приймаються в сфері бізнесу?
- 4). Які показники і коефіцієнти характеризують сферу інвестиційних рішень, виробничих рішень, фінансових рішень?

Література: [8-50]

Тема 2. Функції бухгалтерського обліку і джерела інформації для фінансового аналізу

- 1). Які основні принципи бухгалтерського обліку?
- 2). Яка бухгалтерська звітність використовується для фінансового аналізу?
- 3). Які фінансові показники і коефіцієнти можна визначити за допомогою балансу, звіту про фінансові результати, звіту про рух грошових коштів; звіту про зміни в структурі капіталу?
- 4). Яку роботу проводить бухгалтер, а яку роботу фінансовий аналітик?
- 5). Яка існує інформаційна обмеженість використання даних бухгалтерського обліку?

Література: [1-50]

Тема 3. Види, методи, прийоми і способи фінансово-економічного аналізу

- 1). Які загальні види аналізу використовуються на практиці для визначення ефективності країни, галузі, підприємства?
- 2). Які загальні методи і прийоми аналізу використовуються на практиці для визначення ефективності країни, галузі, підприємства?

3). В чому полягає застосування розрахунку відносних і середніх величин, рядів динаміки перерахунку показників побудова графіків розкладання цілого на складові (аналіз), узагальнення (синтез), розрахунку різниць, ланцюгових підстановок індексного методу, методу групування балансового методу, кореляційного методу, методу кореляції, методу лінійного програмування.

4). Як і коли використовуються дані методи і прийоми аналізу?

5). Як оформляються результати аналізу?

Література: [1-50]

Змістовий модуль 2. «Методи і інструменти фінансового аналізу»

Тема 4. Інструменти фінансового аналізу

1). Які існують основні підходи до фінансового аналізу?

2). В чому полягає важливість звітності про рух грошових коштів?

3). Які групи фінансових коефіцієнтів і показників використовуються для аналізу фінансового стану підприємства?

4). В чому полягає змістаналізу за допомогою порівняння змін в фінансовій звітності за роками? Які методи аналізу для цього використовуються?

5). В чому полягає зміст аналізу за допомогою серії трендів?

6). В чому полягає зміст аналізу за допомогою структурного аналізу звичайної фінансової звітності?

7). В чому полягає зміст аналізу за допомогою ринкових показників?

Література: [1-50]

Тема 5. Інструменти фінансового аналізу фінансовий аналіз за допомогою фінансових коефіцієнтів і показників

1). Які фактори впливають на фінансові коефіцієнти і показники? І як вони впливають?

2). Як здійснюється інтерпретація фінансових коефіцієнтів і показників?

3). Які чинники характеризують якість фінансових коефіцієнтів і показників?

4). З чим порівнюють отримані фінансові коефіцієнти і показники в результаті фінансового аналізу підприємства?

5). Для чого здійснюється перевірка розуміння взаємозв'язків між статтями фінансової звітності?

6). Які існують обмеження в застосуванні фінансових коефіцієнтів і показників для аналізу фінансового стану підприємства?

Література: [1-50]

Тема 6. Фінансовий аналіз рентабельності і ліквідності підприємства

1). Що таке "рентабельність" підприємства і які основні чинники на її впливають?

2). Які основні показники і коефіцієнти використовуються для розрахунку і аналізу рентабельності підприємства?

3). Як здійснюється управління рентабельністю підприємства?

4). Що таке "ліквідність" і "платоспроможність" підприємства? Для чого нам необхідно це знати?

5). Які основні коефіцієнти використовуються для аналізу ліквідності?

6). Які змінні поточних активів використовуються для аналізу ліквідності?

7). Які змінні поточних пасивів використовуються для аналізу ліквідності?

8). Як здійснюється управління ліквідністю і платоспроможністю підприємства?

Література: [1-50]

Тема 7. Фінансовий аналіз ділової активності підприємства

1). Що таке "ділова активність" підприємства і які основні показники і коефіцієнти її характеризують?

- 2). Які фінансові коефіцієнти і показники обчислюються для аналізу дебіторської заборгованості?
- 3). Як здійснюється аналіз даних коефіцієнтів і показників?
- 4). Як здійснюється аналіз дебіторів?
- 5). Як здійснюється управління дебіторською заборгованістю?
- 6). Що таке «кредиторська заборгованість» і як вона аналізується?
- 7). Що треба використовувати в аналізі кредиторської заборгованості?
- 8). Які коефіцієнти і показники обчислюються для аналізу кредиторської заборгованості? Як аналізуються дані коефіцієнти і показники?
- 9). Як здійснюється управління кредиторською заборгованістю?
- 10). Що таке «товарно-матеріальні запасів» і для чого вони аналізуються?
- 11). Яке значення має вартість і ціна запасів і собівартість витрат в діяльності підприємства?
- 12). Які коефіцієнти і показники обчислюються для аналізу товарно-матеріальних запасів і як вони аналізуються?
- 13). Як здійснюється управління товарно-матеріальними запасами?
- 14). Що таке «операційний цикл виробництва» і як він розраховується?
- 15). Що таке «фінансовий цикл підприємства» і як він визначається і аналізується?
- 16). Як здійснюється управління фінансовим циклом?
- 17). Які основні відмінності між операційним і фінансовим циклами?

Література: [1-50]

Тема 8. Фінансовий аналіз структури капіталу (стійкості і незалежності підприємства, організації, фірми, компанії) і довгострокова платоспроможність.

- 1). Що розуміється під "фінансовою стійкістю" і "незалежністю" підприємства? Основні чинники, що впливають на фінансову стійкість.

- 2). Які основні джерела формування власного капіталу?
- 3). Які основні джерела формування запозиченого капіталу.
- 4). Що таке вартість капіталу і його цільова структура? Що таке оптимальна структура капіталу?
- 5). В чому полягає значення структури капіталу при аналізі фінансової стійкості підприємства.
- 6). Які показники характеризують структуру капіталу?
- 7). Що таке середньозважена вартість структури капіталу і як вона обчислюється і використовується?
- 8). Що таке гранична і середня вартість капіталу і як вона обчислюється і використовується?
- 9). Як здійснюється вибір структури капіталу?
- 10). Що таке «фінансовий левелідж (важіль)», як він розраховується і його значення в аналізі фінансової стійкості підприємства? Коли виникає даний ефект і як він впливає на рентабельність власного і всього капіталу підприємства?
- 11). Що таке «операційний левелідж (важіль)», як він розраховується і його значення в аналізі фінансової стійкості підприємства?
- 12). Як діє спільний ефект фінансового і операційного важелів?
- 13). Які методи аналізу використовуються для визначення фінансової стійкості підприємства?
- 14). Як використовуються показники фінансової стійкості для визначення схильності підприємства до банкрутства?
- 15). Як здійснюється управління фінансовою стійкістю?

Література: [8-50]

Тема 9. Фінансовий аналіз ринкових показників

- 1). З яких джерел формується власний капітал? Надати їх характеристики - позитивні і негативні сторони.

- 2). Як залучаються фінансові ресурси підприємства через емісію акцій і з чого складається балансова вартість звичайної акції?
- 3). Як визначається дивіденд на звичайні і привілейовані акції?
- 4). Яка різниця між балансовою і ринковою ціною акції?
- 5). Як утворюється у інвестора прибуток від володіння акціями?
- 6). Які показники і коефіцієнти що характеризують акції підприємства?
- 7). Які показники характеризують облігації підприємства?
- 8). Яка фундаментальна властивість облігацій?
- 9). Як визначається інвестиційна привабливість акцій?
- 10). Як визначається інвестиційна привабливість облігацій?

Література: [8-50]

Тема 10. Аналіз безбитковості

- 1). Яка формула обчислення чистого прибутку підприємства?
- 2). Що таке безбитковість підприємства? Як вона обчислюється?
- 3). Які показники використовуються для обчислення безбитковості?
- 4). Як здійснюється графічний аналіз безбитковості?
- 5). В чому різниця аналізу безбитковості в умовах визначеності і невизначеності?
- 6). Для чого використовуються результати аналізу безбитковості?

Література: [8-50]

Тема 11. Аналіз прибутковості на інвестиції (ROI)

- 1). В чому полягає значення показника прибутковості на інвестиції і як він обчислюється?
- 2). З яких основних елементів складається показник ROI?
- 3). Як здійснюється корегування компонентів формули ROI?
- 4). Як здійснюється аналіз і інтерпретація ROI?

Література: [8-50]

Тема 12. Аналіз потоків грошових коштів і фінансові прогнози

- 1). Що таке «потік грошових коштів», як і від чого він утворюється?
- 2). Які основні моделі потоків грошових коштів ви знаєте?
- 3). Як здійснюється короткостроковий прогноз потоку грошових коштів?
- 4). Яка прогнозна фінансова звітність складається на підприємстві і для чого вона складається?
- 5). В чому полягає техніка складання короткострокового фінансового прогнозу?
- 6). Як складається прогнозна фінансова звітність на основі бюджетного підходу?
- 7). Як складається прогнозна фінансова звітність на основі прямого підходу?
- 8). Які фінансові показники і коефіцієнти необхідно обчислювати на основі прогносної фінансової звітності і для чого?

Література: [8-50]

Тема 13. Аналіз вартості капіталу і фірми

- 1). Що таке середня і поточна дохідність і як вона визначається?
- 2). Що впливає на вартість капіталу підприємства?
- 3). Що таке дисконтування потоків грошових коштів і для чого воно використовується?
- 4). В чому полягає зміст дивідендної моделі Гордона?
- 5). Що таке зважена вартість капіталу, як вона розраховується і для чого аналізується?
- 6). Що таке вартість власного капіталу і вартість довгострокової заборгованості? Як вони визначаються і використовуються?
- 7). Як визначається вартість бізнесу підприємства через грошові потоки?
- 8). Що таке «вартість» і які її різновиди існують?
- 9). Які основні і принципи оцінки бізнесу?

10). Які методи аналізу вартості бізнесу і фірми ви знаєте? І для чого вони використовуються?

11). Як застосовуються результати оцінки вартості бізнесу (підприємства)?

Література: [8-50]

Тема 14. Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства

1). Яка основна модель формування та розподілу фінансових результатів діяльності підприємства?

2). Які основні задачі аналізу фінансових результатів підприємства і його джерела інформації?

3). Як здійснюється аналіз і оцінка рівня та динаміки показників прибутку?

4). Що таке факторний аналіз діяльності підприємства і як він застосовується?

5). Які методи факторного аналізу ви знаєте?

6). Які фактори впливають на прибуток?

7). Як здійснюється факторний аналіз прибутку від реалізації продукції (робіт, послуг)?

8). Як здійснюється аналіз фінансових результатів від іншої реалізації, фінансових вкладень та позареалізаційної діяльності?

9). Які напрями використання прибутку?

10). Які основні підходи до аналізу поведінки витрат та взаємозв'язку обсягу виробництва (обороту), собівартості та прибутку?

11). Що таке «гранична вартість»?

12). Як здійснюється граничний аналіз і оптимізація прибутку, витрат та обсягу виробництва?

13). В чому полягає аналіз руху грошових коштів і який існує взаємозв'язок між прибутком та рухом грошових коштів?

Література: [8-50]

Тема 15. Аналіз фінансових альтернатив

- 1). Що розуміється під поняттям «фінансова альтернатива»? Для чого здійснюється альтернативний аналіз джерел фінансування підприємства?
- 2). Які основні джерела фінансування діяльності підприємства і їх характеристики?
- 3). Як впливає довгострокова заборгованість в структурі капіталу на фінансові результати підприємства?
- 4). Як впливають звичайні та привілейовані акції в структурі капіталу на фінансові результати підприємства?
- 5). Що таке лізингове фінансування і які переваги воно надає підприємству?
- 6). Як аналізується ефективність лізингових операцій?
- 7) Що таке дериватив і для чого він використовується в фінансовій діяльності підприємства?

Література: [8-50]

Тема 16. Особливості фінансового аналізу банків

- 1). В чому полягають особливості фінансової діяльності банків?
- 2). Як регулюється банківська діяльність Центробанком?
- 3). Яку роль виконують економічні нормативи банку в фінансовому аналізі фінансового стану банку?
- 4). Яка звітність використовується як джерело для фінансового аналізу фінансового стану банку?
- 5). Які особливості фінансової звітності банку в порівнянні з фінансовою звітністю виробничого підприємства?
- 6). З яких складових складаються активи і пасиви банку?
- 7). З чого складається власний капітал банку?
- 8). З чого складаються фінансові потоки банку і напрями їх аналізу?
- 9). Які показники і коефіцієнти характеризують прибутковість банку і як вони розраховуються і аналізуються?

10). В чому полягає зміст структурного аналізу активів банку і їх дохідності?

11). В чому полягає зміст структурного аналізу пасивів банку і ефективності їх використання?

12). Як здійснюється аналіз банківської ліквідності (платоспроможності)?

13). З чого складається капітал банку і як він аналізується?

14). Які ризики супроводжують діяльність банків?

15). Які методи аналізу ризиків банку?

16). Як здійснюється управління банківськими ризиками?

17). Які інструменти регулювання фінансової діяльності банків використовуються в Україні?

Література: [8-50]

Тема 17. Особливості фінансового аналізу страхових і інших фінансових компаній

1). Які функції виконують страхові компанії і її що їх таке фінансова надійність?

2). Як забезпечується фінансова надійність страхової компанії?

3) Що таке страховий тариф і як він визначається?

4). В чому полягають особливості фінансової звітності страхової компанії в порівнянні ізвітністю виробничого підприємства і як вона використовується для фінансового аналізу?

5). Що таке страховий портфель страхової компанії і як здійснюється його аналіз?

6). В чому полягає аналіз структури капіталу страхової компанії і стану страхових резервів?

7). Які фінансові коефіцієнти і показники характеризують фінансовий стан страхової компанії?

8). Що таке «операційні показники» і як здійснюється їх аналіз?

9). Як здійснюється аналіз прибутковості ліквідності (платоспроможності) дебіторської заборгованості, фінансової стійкості страхових компаній?

10). Які ризики супроводжують фінансову діяльність страхових компаній і чинники їх виникнення?

11). Як здійснюється аналіз ризику страхування?

12). Які необхідно використовувати заходи щодо управління ризиками страхових компаній?

13). В чому полягає зміст фінансової діяльності інвестиційних фондів?

14). Які фінансові показники і коефіцієнти характеризують ефективність фінансової діяльності інвестиційних фондів?

15). Що таке вартість чистих активів як вона обчислюється і використовується?

16). В чому полягає зміст фінансової діяльності пенсійних фондів?

17). Які фінансові показники і коефіцієнти характеризують фінансовий стан пенсійного фонду?

Література: [9-50]

МАУП

Плани практичних занять

Підготовка до практичного заняття в основному здійснюється в бібліотеці і із застосуванням інформації Internet, через комп'ютерну мережу.

Необхідно не тільки використовувати конспект лекцій, який начитав викладач, але і проробити інші джерела за тематикою. Бажано надавати діаграми, графіки або показувати схеми здійснення розрахунків а також послідовність застосування методів для розв'язання проблеми на дошці або іншим способом.

Практичне заняття за темою 1

Студенти повинні проробити закони України, що регулюють фінансову діяльність підприємств і бухгалтерський облік їх результатів і розглянути літературні джерела за тематикою.

План практичного заняття:

- 1). Ознайомитися з законодавством України що регулює фінансову діяльність підприємств.
- 2). Ознайомитися з літературними джерелами, які рекомендовані для вивчення дисципліни «Фінансовий аналіз».

Практичні заняття за темами 4 - 10.

План практичного заняття

- 1). Для закріплення теоретичного матеріалу провести фінансовий аналіз фінансової звітності підприємства яка наведена в додатку 1 (структурний аналіз фінансової звітності, порівняльний аналіз фінансової звітності, аналіз рентабельності, ліквідності, ділової активності, фінансової стійкості, ринкових показників (якщо це акціонерне товариство)).
- 2). Зробити висновки щодо фінансового стану даного підприємства.
- 3). Запропонувати заходи щодо поліпшення фінансового стану даного підприємства.

Практичне заняття за темою 10

План практичного заняття

1). Знайти і повирішувати наведені фінансові задачки наведені за даною темою.

2). Провести моделювання беззбитковості в вирішених задачах.

Практичне заняття за темою 12

Готуючись до практичних занять до даної теми студенти повинні вміти розраховувати грошові потоки які виникають від діяльності підприємства, знати основні метод визначення майбутньої приведеної вартості цих грошових потоків із врахуванням впливу очікуваного рівня інфляції і ризиків.

Приблизний напрям контрольних вправ може бути такий.

1). Основний зміст концепції зміни вартості грошей за часом. Приклади і задачки із розрахунку майбутньої вартості грошових потоків. Приклади і задачки із розрахунку приведеної вартості грошових потоків. Врахування інфляції в розрахунках грошових потоків.

2). Знайти і вирішити наведені фінансові задачки, які відносяться до даної теми.

Література: [9-50]

МАУП

Теми контрольних робіт

1. Методи оцінки ефективності бізнесу підприємства Основні управлінські рішення.
2. Основні інструменти фінансового аналізу ефективності діяльності компанії.
3. Основні методи фінансового аналізу. Структурний аналіз. Трендовий аналіз. Порівняльний аналіз.
4. Основні фінансові показники та коефіцієнти ефективності діяльності компанії.
5. Аналіз беззбитковості діяльності. Фінансовий та операційний важелі, їх сила та спільний вплив.
6. Аналіз рентабельності та прибутковості виробництва.
7. Аналіз фінансової стійкості компанії.
8. Аналіз ліквідності та платоспроможності.
9. Використання, розрахунок та аналіз грошових потоків.
10. Технологія розробки прогнозних фінансових документів.
11. Фінансова звітність, яка використовується для фінансового аналізу: зміст, показники, переваги та недоліки.
12. Методи фінансової оцінки звичайних акцій Формування інвестиційного портфелю.
13. Фінансові ризики та методи їх оцінки.
14. Прогнозування фінансових потреб виробничої фірми.
15. Зміст та методи оцінки фінансово-економічної ефективності компанії.
16. Зміст та основні компоненти аналізу інвестиційної привабливості компанії.
17. Основний зміст та методи визначення вартості компанії.
18. Структура капіталу, його оцінка та аналіз.
19. Основні джерела фінансування діяльності компанії.

20. Аналіз ефективності фінансування за допомогою емісії акцій.
21. Аналіз ефективності фінансування за допомогою емісії облігацій.
22. Розрахунок та аналіз ринкових показників прибутку на акцію дивіденду на акцію, курсової вартості акції, доходності акцій.
23. Факторний фінансовий аналіз фінансової діяльності та фінансових результатів.
24. Аналіз платоспроможності та кредитоспроможності підприємства.
25. Прогнозування фінансових результатів на основі фінансового аналізу.
26. Аналіз прибутковості на капітальні інвестиції.
27. Фінансовий аналіз за допомогою коефіцієнтів і фінансових показників.
28. Аналіз і вибір альтернатив фінансування підприємства.
29. Специфіка фінансового аналізу банківських установ.
30. Специфіка фінансового аналізу страхових компаній.
31. Аналіз схильності підприємства до банкрутств.

Вказівки до виконання контрольної роботи

Контрольні роботи повинні бути оформлені у відповідності з вимогами і мати наступну структуру: план; вступ; основну частину з розглядом теорії із застосуванням практичних прикладів; висновки; список літератури. Обсяг роботи до 15 сторінок комп'ютерного тексту через 1,5 інтервали шрифт 14.

Студент вибирає собі тему контрольної роботи вказану в переліку у відповідності із тематикою, яка його цікавить.

Фінансові задачі для самостійної роботи

Задача 1

Чистий прибуток фірми в «Х» році був 12,5% від чистої виручки (без ПДВ).

Яка ставка доходності власного капіталу підприємства якщо оборот активів становить 1,5 рази, а капіталізація 73% від загальної суми активів?

Як впливало би на результат прискорення обороту активів?

Задача 2

Фінансові показники компанії «У» слідує:

кількість проданих виробів	-	20 000 шт.;
ціна за одиницю	-	40 грн.;
змінні витрати на одиницю проданої продукції	-	20 грн.
сума постійних витрат	-	50 000 грн.
ставка податку на прибуток	-	30%

а) підрахувати величину чистого доходу (після сплати процентів і податків);

б) визначити беззбитковість об'єму продаж;

в) визначити рівень операційного «важеля» (DOL);

г) що буде із точкою беззбитковості, якщо постійні витрати збільшаться на 20%?

Задача 3

Чистий прибуток фірми за 12 місяців був 15,1% від чистої виручки (без ПДВ).

Яка ставка доходності власного капіталу підприємства якщо оборот активів становить 2,0 рази, а капіталізація 73% від загальної суми активів?

Як впливало би на результат прискорення обороту активів?

Задача 4

Грошові кошти на рахунку компанії на 31.12. становили - 100000 грн.;

в портфелі компанії знаходяться облігації державної позики на суму - 50000 грн.;

непрострочена дебіторська заборгованість становить - 25 000 грн.;

на складі знаходяться залишки запасів сировини на суму - 10000 грн.;

Компанія повинна до 05.01. розрахуватися із постачальниками на суму 50000 грн.

а). Чи достатньо у компанії коштів щоб розрахуватися із кредиторами?

б). Яка величина коефіцієнта поточної ліквідності компанії і достатність ресурсів для покриття заборгованості?

в). Яка величина коефіцієнта абсолютної ліквідності компанії?

Задача 5

Коефіцієнт рентабельності виробничої діяльності багатoproфільного підприємства становить 35%, собівартість реалізованої продукції дорівнює 2 млн. 926 тис. грн., а чистий прибуток дорівнює 9,62 % від виручки від реалізації?

Яка величина загальної суми активів підприємства, якщо співвідношення виручки та активів складає 85%?

Задача 6

Компанія ABC виробляє одиниць виріб який продається за ціною 330 грн. за одиницю. Сума постійних витрат компанії становить 80000 грн. на рік, а змінні витрати дорівнюють 210 грн. на одиницю продукції. Компанії запропоноване нове обладнання, яке збільшує суму постійних витрат до 100 000 грн. на рік. Постачальник стверджує, що об'єм продаж, який відповідає точці беззбитковості не зміниться у випадку придбання нового обладнання і збільшення відпускну ціни (передбачається, що зміні витрати не зміняться).

а). Визначити точку беззбитковості до і після придбання обладнання.

б). Визначити нову відпускну ціну виробу у випадку придбання нового обладнання і незмінності точки беззбитковості.

Задача 7

Коефіцієнт рентабельності виробничої діяльності багатoproфільного підприємства становить 35 %, собівартість реалізованої продукції становить 4 млн 500 тис. грн., а чистий прибуток дорівнює 10,6 % від виручки від реалізації. Яка величина загальної суми активів підприємства якщо співвідношення виручки та активів дорівнює 80%? Яка доходність капіталізації, якщо короткострокові зобов'язання становлять 25% від загальної суми активів?

Задача 8

Річна виручка компанії на 31.12. становила - 500000 грн.;
товарно-матеріальні запаси компанії на 31.12. становили - 50000 грн.
Компанія виробляє продукцію з робочим циклом - 90 днів.

Яка величина коефіцієнту і періоду оборотності товарно - матеріальних запасів? Як характеризується ефективність діяльності компанії виходячи із триманих і наявних даних?

Задача 9

Коефіцієнт рентабельності діяльності підприємства становить 11,5%, собівартість реалізованої продукції дорівнює 3 млн. 824 тис. грн., а чистий прибуток дорівнює 10,13% від виручки від реалізації.

Яка величина загальної суми активів підприємства, якщо співвідношення виручки і активів становить 18,12%?

Задача 10

Фінансове положення компанії характеризується наступними показниками:
об'єм продаж за рік - 1200000 грн.;
кількість виробів за рік які продаються - 50000 шт.;
змінні витрати становили - 600 000 грн.;
постійні витрати становили - 100 000 грн.

а). Розрахуйте значення операційного важелю «DOL» при даному об'ємі виробництва.

б). Знайдіть об'єм продаж, який відповідає точці беззбитковості?

в). Як зміниться точка беззбитковості якщо змінні витрати зменшаться на 25%?

Задача 11

Коефіцієнт рентабельності виробничої діяльності підприємства становить 11,5%, собівартість реалізованої продукції дорівнює 3 млн. 824 тис. грн., а чистий прибуток дорівнює 10,5% від виручки від реалізації.

Яка величина загальної суми активів підприємства, якщо співвідношення виручки та активів дорівнює 18,12%?

Яка доходність капіталізації, якщо короткострокові зобов'язання становлять 16, 22% від загальної суми активів?

Задача 12

Річна виручка компанії «У» від реалізації продукції становить - 10000000 грн.

Сукупні активи компанії на 31.12. становили - 5000000 грн.

Власний (акціонерний) капітал на 31.12 становив - 2500000 грн.

Розрахувати коефіцієнти окупності сукупних активів і акціонерного капіталу? Дати пояснення по отриманим результатам розрахунку.

Виходячи із розрахованих і наступних значень коефіцієнтів для компанії і галузі, визначити проблеми, які стоять перед компанією?

Коефіцієнти	Компанія	Галузь
Коефіцієнт окупності сукупних активів	?	3,5
Середній строк інкасації	45 днів	46 днів
Коефіцієнт оборотності товарно-матеріальних запасів	6 разів	6 разів
Коефіцієнт окупності власного капіталу	?	7,0

Задача 13

Короткострокові зобов'язання підприємства становлять 4 млн. 411 тис. грн. Розрахуйте коефіцієнт поточної ліквідності, якщо на кінець року короткострокові активи розділу II балансу становили 7 млн. 619 тис. грн.

Як зміниться коефіцієнт поточної ліквідності величину якого Ви повинні визначити, якщо підприємство буде здійснювати слідуєчі операції:

- 1). Сплатить готівкою 70 тис. грн. кредиторської заборгованості?
- 2). Отримає 100 тис. грн. від дебіторів?

Задача 14

Особа «N» вирішила зайнятися бізнесом у сфері роздрібної торгівлі кишеньковими калькуляторами. Вона звернулася до відділу торгівлі і отримала інформацію, що вартість патенту становить 1100 грн. Крім того оренда приміщення рік становить 700 грн. Собівартість калькуляторів становить 20 грн. із правом повернення нереалізованих. Підприємець вирішив, що 50 грн. буде підходяща ціна.

Необхідно визначити, скільки калькуляторів підприємець повинен продавати, щоб його бізнес був прибутковим. Яка виручка забезпечить беззбитковість його підприємства?

Задача 15

Короткострокові зобов'язання підприємства становлять 4 млн. 411 тис. грн. Розрахувати коефіцієнт поточної ліквідності, якщо на кінець року короткострокові активи розділу II балансу становили 7 млн. 619 тис. грн.

Як зміниться коефіцієнт поточної ліквідності величину якого Ви повинні визначити, якщо підприємство буде здійснювати слідуєчі дії:

- 1). Отримує 55 тис. грн. від дебіторів?
- 2). Купує товару в кредит на 200 тис. грн.?

Задача 16

Фінансові показники компанії «У» слідуєчі:

кількість проданих виробів	-	100 000 шт.;
ціна за одиницю	-	20 грн.;
змінні витрати на одиницю проданої продукції	-	10 грн.
сума постійних витрат	-	50 000 грн.
ставка податку на прибуток	-	30%

- а) підрахувати величину чистого доходу (після сплати процентів і податків);
- б) визначити беззбитковість об'єму продаж;
- в) визначити рівень операційного «важелю» (DOL);
- г) що буде із точкою беззбитковості, якщо постійні витрати збільшаться на 20%?

Задача 17

Чистий об'єм продаж компанії в кредит за рік становив - 5000000 грн.

Дебіторська заборгованість компанії: на початок року - 50000 грн.
на кінець року - 150000 грн.
Виробничий цикл компанії становить - 90 днів.
Розрахувати коефіцієнт і період оборотності дебіторської заборгованості і проаналізувати, як компанія ефективно управляє нею.

Задача 18

Короткострокові зобов'язання підприємства становлять 4 млн. 411 тис. грн. Розрахувати коефіцієнт поточної ліквідності, якщо на кінець року короткострокові активи розділу II балансу становили 7 млн. 619 тис. грн. Як зміниться коефіцієнт поточної ліквідності, величину якого Ви повинні визначити, і якщо підприємство здійснює наступні дії:

- 1). Сплатить 100 тис. грн. кредиторської заборгованості?
- 2). Купує товар на суму 50 тис. грн. в кредит?

Задача 19

Короткострокові зобов'язання комбінату становлять 4 млн. 411 тис. грн. Розрахувати коефіцієнт поточної ліквідності якщо наприкінці року короткострокові активи розділу II балансу становлять 7 млн. 419 тис. грн. Як зміниться коефіцієнт поточної ліквідності, величину якого Ви повинні визначити, і якщо підприємство буде здійснювати наступні дії:

- 1). Отримає 150 тис. грн. дебіторської заборгованості?
- 2). Спише ТМЗ вартістю 34 тис. грн. і нарахує знос 14 тис. грн.

Задача 20

Об'єм продаж компанії за рік становить - 1800000 грн.
Собівартість реалізованої продукції - 1200000 грн.
Запаси на початок періоду - 200000 грн.
Запаси на кінець періоду - 400000 грн.
Виробничий цикл становить - 90 днів

Розрахувати коефіцієнти і періоди оборотності запасів за рік і на кінець року. З якою ефективністю компанія управляє оборотністю своїх запасів?

Задача 21

Короткострокові зобов'язання комбінату становлять 5 млн. 411 тис. грн. Розрахувати коефіцієнт поточної ліквідності якщо наприкінці року короткострокові активи розділу II балансу становлять 8 млн. 619 тис. грн. Як зміниться коефіцієнт поточної ліквідності, величину якого Ви повинні визначити, і якщо підприємство буде здійснювати наступні дії:

- 1). Отримає 55 тис. грн. дебіторської заборгованості?
- 2). Спише ТМЗ вартістю 34 тис. грн. і нарахує знос 14 тис. грн.
- 3). Сплатить 70 тис. грн. кредиторської заборгованості.
- 4). Купує товари на суму 50 тис. грн. в кредит?

Задача 22

Компанія Х продає свої вироби за ціною 5,5 грн. за штуку. Змінні витрати на виробництво і реалізацію одиниці товару становлять 3,25 грн. Загальна сума постійних витрат дорівнює 360 000 грн.

а) Розрахуйте точку беззбитковості і проаналізуйте ефект операційного важеля як змінюється прибуток (збиток), коли об'єм виробництва змінюється від точки беззбитковості з прирощуванням чи зменшенням на 20%?

Задача 23

Короткострокові зобов'язання комбінату становлять 851 тис. грн. Розрахувати коефіцієнт поточної ліквідності, якщо наприкінці року короткострокові активи розділу II балансу становлять 2 млн. 500 тис. грн. Як зміниться коефіцієнт поточної ліквідності, величину якого повинні визначити, і якщо підприємство буде здійснювати наступні дії:

- 1). Отримає 75 тис. грн. дебіторської заборгованості?
- 2). Спише ТМЗ вартістю 34 тис. грн. і нарахує знос 14 тис. грн.
- 3). Сплатить 100 тис. грн. кредиторської заборгованості.
- 4). Купує товари на суму 150 тис. грн. в кредит?

Задача 24

Компанія Х продає свої вироби за ціною 5,5 грн. за штуку. Змінні витрати на виробництво і реалізацію одиниці товару становлять 3,25 грн. Загальна сума постійних витрат дорівнює 360 000 грн.

- а) Розрахуйте точку беззбитковості і проаналізуйте ефект важелю, як змінюється прибуток (збиток), коли об'єм виробництва зміщується від точки беззбитковості з прирощуванням чи зменшенням на 20%?
- б) Розрахуйте і побудуйте графік для ситуації, коли змінні витрати зростають на 0,25 г.о.

Задача 25

Короткострокові зобов'язання комбінату становлять 851 тис. грн. Розрахувати коефіцієнт поточної ліквідності, якщо наприкінці року короткострокові активи розділу II балансу становлять 2 млн. 500 тис. грн.

Як зміниться коефіцієнт поточної ліквідності величину якого Ви повинні визначити, і якщо підприємство буде здійснювати наступні дії:

- 1). Отримає 155 тис. грн. дебіторської заборгованості?
- 2). Спише ТМЗ вартістю 34 тис. грн. і нарахує знос 14 тис. грн.
- 3). Сплатить 50 тис. грн. кредиторської заборгованості.
- 4). Купує товари на суму 50 тис. грн. в кредит?

Задача 26

Компанія Х продає свої вироби за ціною 5,5 грн. за штуку. Змінні витрати на виробництво і реалізацію одиниці товару становлять 3,25 грн. Загальна сума постійних витрат дорівнює 360 000 грн.

- а) Розрахуйте точку беззбитковості і проаналізуйте ефект важелю, як змінюється прибуток (збиток), коли об'єм виробництва зміщується від точки беззбитковості з прирощуванням чи зменшенням на 20%?
- б) Розрахуйте і побудуйте графік для ситуації, коли постійні витрати збільшуються на 40 000 грн. Визначте точку беззбитковості.

Задача 27

Короткострокові зобов'язання комбінату становлять 1 млн. 500 тис. грн. Розрахувати коефіцієнт поточної ліквідності якщо наприкінці року короткострокові активи розділу II балансу становлять 2 млн. 500 тис. грн.

Як зміниться коефіцієнт поточної ліквідності величину якого Ви повинні визначити, і якщо підприємство буде здійснювати наступні дії:

- 1). Отримає 175 тис. грн. дебіторської заборгованості?
- 2). Спише ТМЗ вартістю 134 тис. грн. і нарахує знос 54 тис. грн.
- 3). Сплатить 150 тис. грн. кредиторської заборгованості.
- 4). Купує товари на суму 60 тис. грн. в кредит?

Задача 28

Компанія У планує продавати свої вироби по 750 грн. за штуку. Максимальний об'єм виробництва становить 1000 штук виробів в рік. Змінні витрати становлять 250 грн. на штуку. Постійні витрати становлять 200 000 грн. А). Розрахуйте точку беззбитковості і проаналізуйте ефект важелю, як змінюється прибуток (збиток), коли об'єм виробництва змінюється від точки беззбитковості з прирощуванням чи зменшенням на 25%?

Б). Розрахуйте і побудуйте графік для ситуації, коли постійні витрати зменшуються на 25 000 грн. Визначте точку беззбитковості.

Задача 29

Короткострокові зобов'язання комбінату становлять 1 млн. тис. грн. Розрахувати коефіцієнт поточної ліквідності, якщо наприкінці року короткострокові активи розділу II балансу становлять 2 млн. 500 тис. грн. Як Ви вважаєте, достатня ліквідність у даного комбінату? Як зміниться коефіцієнт поточної ліквідності величину якого Ви повинні визначити, і якщо підприємство буде здійснювати наступні дії:

- 1). Отримає 150 тис. грн. дебіторської заборгованості?
- 2). Спише ТМЗ вартістю 34 тис. грн. і нарахує знос 14 тис. грн.
- 3). Сплатить 70 тис. грн. кредиторської заборгованості.
- 4). Купує товари на суму 50 тис. грн. в кредит?

Задача 30

Компанія У планує продавати свої вироби по 750 грн. за штуку. Максимальний об'єм виробництва становить 1000 штук виробів в рік. Змінні витрати становлять 250 грн. на штуку. Постійні витрати становлять 200 000 грн. а). Розрахуйте точку беззбитковості і проаналізуйте ефект важелю, як змінюється прибуток (збиток), коли об'єм виробництва змінюється від точки беззбитковості з прирощуванням чи зменшенням на 25%?

б). Розрахуйте і побудуйте графік для ситуації, коли змінні витрати зменшуються на 25 000 грн. Визначте точку беззбитковості.

Задача 31

Короткострокові зобов'язання комбінату становлять 2 млн. 500 тис. грн. Розрахувати коефіцієнт поточної ліквідності якщо наприкінці року короткострокові активи розділу II балансу становлять 5 млн. 400 тис. грн.

Як зміниться коефіцієнт поточної ліквідності величину якого Ви повинні визначити, і якщо підприємство буде здійснювати наступні дії:

- 1). Отримає 175 тис. грн. дебіторської заборгованості?
- 2). Спише ТМЗ вартістю 34 тис. грн. і нарахує знос 14 тис. грн.
- 3). Сплатить 150 тис. грн. кредиторської заборгованості.
- 4). Купує товари на суму 200 тис. грн. в кредит?

Задача 32

Компанія У планує продавати свої вироби по 750 грн. за штуку. Максимальний об'єм виробництва становить 1000 штук виробів в рік. Змінні витрати становлять 250 грн. на штуку. Постійні витрати становлять 200 000 грн. а) Розрахуйте точку беззбитковості і проаналізуйте ефект важелю, як змінюється прибуток (збиток), коли об'єм виробництва змінюється від точки беззбитковості з прирощуванням чи зменшенням на 25%?

б) Розрахуйте і побудуйте графік для ситуації, коли ціна на виріб зменшується на 50 грн. Визначте точку беззбитковості.

Задача 33

Із приведених даних (в тис. грн.) розрахувати періоди оборотності дебіторської заборгованості підприємства за першу половину року, використовуючи відомі методи розрахунку і аналізу.

Дані за першу половину «Х» року:

1). Виручка від реалізації	4 928 тис. грн.
2). Собівартість реалізованої продукції	4 150 тис. грн.
3). Закупівля товарів	3 903 тис. грн.
4). Товарно-матеріальні запаси (ТМЗ)	2 155 тис. грн.
на початок періоду	
на кінець періоду	1 855 тис. грн.
5). Дебіторська заборгованість	2 166 тис. грн.
6). Кредиторська заборгованість	3 903 тис. грн.
7). Звичайні умови продажу	2/10; n/30
8). Звичайні умови закупки	n/45
9). ПДВ	111 тис. грн.

Задача 34

Компанія Х продає свої вироби за ціною 5,5 г. о. за штуку. Змінні витрати на виробництво і реалізацію одиниці товару становлять 3,25 г.о. Загальна сума постійних витрат дорівнює 360 000 г.о.

- Розрахуйте точку беззбитковості і проаналізуйте ефект важелю, як змінюється прибуток (збиток), коли об'єм виробництва зміщується від точки беззбитковості з прирощуванням чи зменшенням на 20%?
- Розрахуйте і побудуйте графік для ситуації, коли постійні витрати збільшуються на 40 000 г.о. Визначте точку беззбитковості.

Задача 35

Компанія У планує продавати свої вироби по 750 г. о. за штуку. Максимальний об'єм виробництва становить 1000 штук виробів в рік. Змінні витрати становлять 250 г. о. на штуку. Постійні витрати становлять 200 000 г. о.

- Розрахуйте точку беззбитковості і проаналізуйте ефект важелю, як змінюється прибуток (збиток), коли об'єм виробництва зміщується від точки беззбитковості з прирощуванням чи зменшенням на 25%?
- Розрахуйте і побудуйте графік для ситуації, коли ціна на виріб зменшується на 50 г. о. Визначте точку беззбитковості.

Задача 36

Розглянемо облігацію, яка продається за номіналом 100 дол. з купонною ставкою 6% і строком до погашення 10 років.

- Чому дорівнює ціна даної облігації при вимагаємій доходності 15%?
- Чому дорівнює ціна даної облігації, якщо вимагаєма доходність зростає з 15 до 16%, і яка процентна зміна її ціни?

Задача 37

Розглянемо облігацію, яка продається за номіналом 100 дол. з купонною ставкою 6% і строком до погашення 10 років.

- Чому дорівнює ціна даної облігації якщо вимагаєма доходність 5%?
- Чому дорівнює ціна даної облігації, якщо вимагаєма доходність зростає з 5 до 6%, і яка процентна зміна її ціни?

Задача 38

Припустимо, що три роки тому Ви купили боргове зобов'язання за його номіналом 100 000 дол. Зараз ринкова вартість даного зобов'язання складає 90 000 дол. Які можуть бути причини зниження ціни зобов'язання за три роки з моменту Вашої купівлі?

Задача 39

Портфельний менеджер розглядає купівлю двох облігацій. Облігація А гаситься через три роки і має купону ставку 10%. Облігація В з такою ж кредитною якістю гаситься через 10 років і має купону ставку 12%. Обидві облігації продаються за номіналом. Купони сплачуються через півроку.

А. Припустимо, що менеджер має наміри тримати облігації протягом трьох років. Яка із облігацій буде характеризувати найкраще вкладання коштів для нього?

Б. Припустимо, що менеджер планує тримати облігацію не три роки, а шість років. Яку із облігацій потрібно йому придбати в даному випадку?

Задача 40

Розглянемо наступний портфель, який складається із трьох облігацій:

Облігація	Купона ставка, %	Строк погашення, роки	Номінал, дол.	Ринкова вартість, дол.	Доходність до погашення, %
А	5	5	2 000 000	1 756 000	8
В	7	2	5 000 000	5 000 000	7
С	3	1	12 000 000	11 655 000	6

Повна ринкова вартість 18 412 200 дол.

а. Розрахувати середньозважену доходність портфелю.

б. Як Ви думаєте, середньозважена доходність портфелю є достатньою характеристикою інвестиційної привабливості портфелю?

Задача 41

Припустимо, що для отримання оцінки ціни акцій корпорації Х інвестор використовує модель постійного зростання (в рамках моделі дисконтування дивідендів). Поточний дивіденд на акцію складає 3 дол.

А. Припускаючи, що поточний дивіденд буде зростати з постійним темпом 10% щорічно, а процентна ставка дорівнює 12%, визначити очікувану вартість акцій даної корпорації.

Б. Припустимо, що ринкова вартість акцій корпорації Х складає 12 дол. Який спред між процентною ставкою і темпом зростання відповідає поточному дивіденду, ринковій ціні?

Задача 42

Із наведених деяких позицій із балансового звіту корпорації У:

вартість активів - 2 000 млн. дол.;

вартість пасивів - 1 200 млн. дол.;

кількість акцій в обігу - 20 млн. шт.;

операційний дохід - 800 млн. дол.

ставка податку на прибуток - 30%;

сума процентних платежів за борговими зобов'язаннями - 120 млн. дол.

а). Знайдіть ефективну процентну ставку за борговими зобов'язаннями.

б). Знайдіть чистий дохід і прибуток на акцію EPS.

в). Визначити доходність активів.

Задача 43

Використовуючи слідує дані, розрахуйте силу операційного і фінансового «важелів», а також сукупний ефект «важелів» компанії ABC:

продано одиниць продукції - 20 000;

ціна одиниці - 10 дол.

змінні витрати на одиницю продукції - 7 дол.;

сума постійних витрат - 30 000 дол.;

сума процентних платежів - 10 000 дол.

Задача 44

Компанія характеризується наступними даними:

сукупна ринкова вартість компанії - 50 000 дол.;

розмір боргу - 20 000 дол.;

доходність активів - 12%;

сума процентних платежів - 2000 дол.

ставка податку - 30%.

А). Визначити вартість акціонерного капіталу.

Б). Знайти середньозважену вартість залученого капіталу.

В). Знайти чистий доход.

Г). Як зміниться середньозважена вартість капіталу якщо компанія збільшить заборгованість?

Задача 45

Фінансові дані корпорації МММ слідує:

очікувана виручка від продажу - 600 000 дол.;

сила фінансового важелю - $4/3$;

змінні витрати - 300 000 дол.;

спільний ефект важелів - 2;

кількість проданих одиниць продукції - 100 000;

норма рентабельності - 10%;

сукупний борг - 200 000 дол.;

коефіцієнт заборгованості - $1/2$;

розміщено звичайних акцій - 10 000 шт.;

поточний курс акції - 50 дол.;

коефіцієнт виплати дивідендів - $1/3$;

внутрішня ставка доходності - 12%.

Розрахуйте:

а). Сукупні процентні платежі;

б). Сукупні постійні витрати;

в). Силу операційного важелю.

Задача 46

Фінансові дані корпорації МММ слідує:

очікувані виручка від продажу - 600 000 дол.;

сила фінансового важелю - $4/3$;

змінні витрати - 300 000 дол.;

спільний ефект важелів - 2;

кількість проданих одиниць продукції - 100 000;

норма рентабельності - 10%;

сукупний борг - 200 000 дол.;

коефіцієнт заборгованості - $1/2$;

розміщено звичайних акцій - 10 000 шт.;

поточний курс акції - 50 дол.;

коефіцієнт виплати дивідендів - $1/3$;

внутрішня ставка доходності - 12%.

Розрахуйте:

а) точку беззбитковості;

б) доход після виплати процентів та податків;

в) суму податкових платежів.

Задача 47

Фінансові дані корпорації МММ слідує:

очікувана виручка від продажу - 600 000 дол.;
сила фінансового важелю - $4/3$;
змінні витрати - 300 000 дол.;
спільний ефект важелів - 2;
кількість проданих одиниць продукції - 100 000;
норма рентабельності - 10%;
сукупний борг - 200 000 дол.;
коефіцієнт заборгованості - $1/2$;
розміщено звичайних акцій - 10 000 шт.;
поточний курс акції - 50 дол.;
коефіцієнт виплати дивідендів - $1/3$;
внутрішня ставка доходності - 12%.

Розрахуйте:

- а) доходність акціонерного капіталу;
- б) доходність сукупних активів;
- в) темп зростання курсу звичайних акцій.

Задача 48

Фінансові дані корпорації МММ слідує:

очікувана виручка від продажу - 600 000 дол.;
сила фінансового важелю - $4/3$;
змінні витрати - 300 000 дол.;
спільний ефект важелів - 2;
кількість проданих одиниць продукції - 100 000;
норма рентабельності - 10%;
сукупний борг - 200 000 дол.;
коефіцієнт заборгованості - $1/2$;
розміщено звичайних акцій - 10 000 шт.;
поточний курс акції - 50 дол.;
коефіцієнт виплати дивідендів - $1/3$;
внутрішня ставка доходності - 12%.

Розрахуйте:

- а) прибуток на акцію (EPS);
- б) «кратне прибутку» для звичайних акцій;
- в) долю нерозподіленого прибутку;
- г) вимагаєму ставку доходності.

Задача 49

Компанія ABC продукує єдиний виріб, який продає за ціною 330 дол. за штуку. Сума постійних витрат компанії дорівнює 80 000 дол. в рік, а змінні витрати дорівнюють 210 дол. за штуку продукції. Компанії пропонують нове обладнання, яке збільшує суму постійних витрат до 100 000 дол. в рік. Постачальник стверджує що об'єм продаж який відповідає точці беззбитковості, не зміниться в випадку придбання нового обладнання і збільшення відпускної ціни (припускається, що змінні витрати не зміняться).

А). Визначити поточну точку беззбитковості.

Б). Визначити нову відпускну ціну виробів у випадку придбання нового обладнання і незмінній точці беззбитковості.

Задача 50

Фінансове положення компанії характеризується наступними показниками:

обсяг продаж – 500 000 дол.;
кількість проданих виробів – 25 000 шт.;
змінні витрати – 300 000 дол.;
постійні витрати – 50 000 дол.

- а). Розрахуйте значення операційного(виробничого) важелю (DOL) за даним об'ємом виробництва;
- б). Знайдіть обсяг продаж, який відповідає точці беззбитковості.

Задача 51

Виходячи з наступних значень коефіцієнтів для компанії і галузі, визначте які проблеми стоять перед компанією.

Коефіцієнти	Компанія	Галузь
Коефіцієнт окупності активів	2,0	3,5
Середній строк інкасації ДЗ	45 днів	46 днів
Коефіцієнт оборотності ТМЗ	6 разів	6 разів
Коефіцієнт окупності основного капіталу	4,5	7,0

Задача 52

Балансовий звіт компанії «XYZ» на 31.12. року (в дол.)

Активи	
Грошові кошти і високоліквідні цінні папери	125 000
Дебіторська заборгованість ТМЗ	239 000
Передплата	225 000
	11 000
Всього оборотних активів	600 000
Чиста вартість основного капіталу	400 000
Всього активів	1 000 000
Зобов'язання і акціонерний капітал	
Кредиторська заборгованість	62 000
Накопичена сума процентних платежів	188 000
Довгострокові боргові зобов'язання, які необхідно сплатити в поточному році	8 000
Всього короткострокових пасивів	258 000
Довгостроковий борг	221 000
Всього пасивів	479 000
Акціонерний капітал:	
Привілейовані акції	5 000
Звичайні акції (за номіналом)	175 000
Нерозподілений прибуток	341 000
Всього акціонерний капітал	521 000
Всього зобов'язань і акціонерний капітал	1 000 000
Звіт про доходи компанії «XYZ»	
Чиста виручка від реалізації	800 000
Собівартість проданої продукції	381 000
Торговельні, загальні та адміністративні витрати	216 800
Процентні платежі	20 000
Доход до сплати податків	181 200

Податок на прибуток (30%)

54 360

Прибуток

126 840

Розрахувати для даної компанії наступні фінансові коефіцієнти і провести аналіз по відношенню до галузевих:

	Компанія «XYZ»	Галузь
Коефіцієнт покриття	-	3,40
Коефіцієнт ліквідності	-	2,43
Середній строк інкасації ДЗ	-	88,65
Коефіцієнт оборотності ТМЗ	-	6,46
Період оборотності ТМЗ	-	88,00
Коефіцієнт окупності основного капіталу	-	4,41
Коефіцієнт окупності сукупних активів	-	1,12

Задача 53

Балансовий звіт компанії «XYZ» на 31.12. року (в дол.)

Активи	
Грошові кошти і високоліквідні цінні папери	125 000
Дебіторська заборгованість ТМЗ	239 000
Передплата	225 000
	11 000
Всього оборотних активів	600 000
Чиста вартість основного капіталу	400 000
Всього активів	1 000 000
Зобов'язання і акціонерний капітал	
Кредиторська заборгованість	62 000
Накопичена сума процентних платежів	188 000
Довгострокові боргові зобов'язання, які необхідно сплатити в поточному році	8 000
Всього короткострокових пасивів	258 000
Довгостроковий борг	221 000
Всього пасивів	479 000
Акціонерний капітал:	
Привілейовані акції	5 000
Звичайні акції (за номіналом)	175 000
Нерозподілений прибуток	341 000
Всього акціонерний капітал	521 000
Всього зобов'язань і акціонерний капітал	1 000 000

Звіт про доходи компанії «XYZ»

Чиста виручка від реалізації	800 000
Собівартість проданої продукції	381 000
Торговельні, загальні та адміністративні витрати	216 800
Процентні платежі	20 000

Доход до сплати податків	181 200
Податок на прибуток (30%)	54 360
Прибуток	126 840

Розрахувати для даної компанії наступні фінансові коефіцієнти та провести аналіз по відношенню до галузевих:

	Компанія «XYZ»	Галузь
Норма доходності активів	-	0,12
Норма доходності акціонерного капіталу	-	0,18
Норма рентабельності	-	0,12
Коефіцієнт «квоти власника»	-	0,34
Коефіцієнт заборгованості	-	5,25
Коефіцієнт покриття процентів	-	12,00

Задача 54

На звичайні акції компанії XYZ нараховано 1,50 дол. дивіденду ($t=0$), а поточна ринкова ціна складає 24 дол. за акцію. Очікується, що дивіденди будуть невизначено зростати довго щорічно на 8%. Яка поточна доходність акцій?

Задача 55

Звичайні акції компанії ABC продаються по 30 дол. за штуку. Наприкінці року очікується виплата дивідендів по 1 дол. на акцію ($t=0$). Доходність по акціям, яку хоче інвестор складає 12%.

Знайти вартість акцій, якщо очікується, що дивіденди будуть невизначено довго зростати на 10% щорічно.

Задача 56

Знайти доходність при погашенні облігації з нульовим купоном, яка продається сьогодні по ціні 800 дол. і підлягає погашенню через чотири роки, коли її власникові повернуть номінал 1000 дол.

Задача 57

Компанія MMM розглядає три проекти. Який з них найкращий при оцінці за періодом окупності?

Рік	Вкладення	Чистий доход за рік			
		1	2	3	4
A	-100	50	50	60	60
B	-100	10	50	60	80
C	-100	120	40	30	10

Задача 58

Маємо наступні дані про фірму AAA за минулий рік:

Виручка від продажу	30 000 дол.
Змінні витрати	10 000 дол.
Постійні витрати	5 000 дол.
Доход до виплати процентів та податків	15 000 дол.
Сума процентних платежів	7 000 дол.
Доход до сплати податків	8 000 дол.
Сума податків (30%)	3 200 дол.
Чистий доход (прибуток)	4 800 дол.

а). Знайти силу операційного «важеля» для даного рівня виручки від продаж і пояснити його значення.

- б). Знайдіть силу фінансового «важеля» та поясніть його значення.
 в). Знайдіть спільний ефект «важелів» і поясніть його значення.

Задача 59

Капітал компанії TMZ має такі характеристики:

Джерело коштів	Доля капіталі компанії (в%)	Доля вартості компонента (в %)
Звичайні акції	60	12
Привілейовані акції	2	14
Борг (облігації)	38	10

Розрахуйте середньозважену вартість капіталу. (Гранична ставка податку на прибуток – 30%).

Задача 60

Привілейовані акції компанії ZZZ продаються в даний час по 90 дол. за штуку. Компанія сплачує дивіденд в розмірі 8% номінальної вартості в 100 дол. Нові привілейовані акції можуть бути продані по 5 дол. Знайдіть вартість нового випуску привілейованих акцій.

Задача 61

Акціонерний капітал компанії ABC на 31 грудня минулого року був таким:

Звичайні акції (номінальна вартість 1 дол., емітовано 30 000 000 акцій, розміщено на фондовому ринку 25 000 000 акцій)	25 000 000 дол.
Додатково сплачений капітал	165 000 000 дол.
Нерозподілений прибуток	410 000 000 дол

Через рік на 31 грудня поточного року

Чистий доход (прибуток)	55 000 000 дол.
Вартість власних викуплених акцій (5 млн. акцій)	125 000 000 дол.

Яка балансова вартість однієї акції?

Задача 62

Короткострокові зобов'язання компанії 573 000 дол. Як зміниться коефіцієнт поточної ліквідності, величина якого в даний момент складає 2,2:1, якщо компанія зробить наступні дії? Як кожна дія вплине на робочий капітал Компанія 1). Сплачує 67 500 дол. кредиторській заборгованості. 2). Отримує 33 000 дол. від дебіторів. 3). Купує товари на суму 41 300 дол. в кредит. 4). Сплачує дивіденди в розмірі 60 000 дол., з яких 42 000 дол. були раніше вказані як накопичені (як несплачена короткострокова заборгованість). 5). Продає машини за 80 000 дол., балансова вартість яких 90 000 дол., а накопичений знос – 112 000 дол. 6). Продає товари вартістю 73 500 дол. в кредит. Рентабельність основної діяльності 33%.

Задача 63

Ви маєте такий баланс та звіт про фінансові результати за минулий і поточний роки: Баланс (в тис. дол.)

	Минулий рік	Поточний рік
Активи		
Гроші на рахунках	200	300

Грошові еквіваленти (цінні папери, що швидко реалізуються)	300	200	
Дебіторська заборгованість	800		1000
Товарно-матеріальні запаси	1200		1000
Фіксовані активи	3300		3700

Всього активів	5800	6200	
----------------	------	------	--

Пасиви

Заборгованість постачальникам	300		200
Короткострокові позики	200		300
Інші поточні зобов'язання	1000		800
Довгострокова заборгованість	1000		1200
Звичайні акції	3300		3700

Всього пасивів	5800	6200	
----------------	------	------	--

Звіт про фінансові результати (дол.) за поточний рік

Виручка від реалізації		1 000 000	
Операційні та інші витрати		700 000	
Доход до виплати процентів та податків		300 000	
Проценти		100 000	
Доход до утримання податків		200 000	
Податок на прибуток за ставкою 30%		60 000	
Прибуток		140 000	

Проаналізуйте, як змінились активи, сума боргових зобов'язань протягом роки. Розрахуйте показники за минулий і поточний роки і проаналізуйте зміни:

- а) поточної ліквідності;
- б) співвідношення довгострокової заборгованості та власного капіталу;
- в) коефіцієнт «миттєвої ліквідності»

Задача 64

Ви маєте такий баланс та звіт про фінансові результати за минулий і поточний роки:
Баланс (в тис. дол.)

	Минулий рік	Поточний рік	
Активи			
Гроші на рахунках	200	300	
Грошові еквіваленти (цінні папери, що швидко реалізуються)	300	200	
Дебіторська заборгованість	800		1000
Товарно-матеріальні запаси	1200		1000
Фіксовані активи	3300		3700
Всього активів	5800	6200	
Пасиви			
Заборгованість постачальникам	300		200
Короткострокові позики	200		300
Інші поточні зобов'язання	1000		800
Довгострокова заборгованість	1000		1200
Звичайні акції	3300		3700

Всього пасивів

5800

6200

Звіт про фінансові результати (дол.) за поточний рік

Виручка від реалізації	1 000 000
Операційні та інші витрати	700 000
Доход до виплати процентів та податків	300 000
Проценти	100 000
Доход до утримання податків	200 000
Податок на прибуток за ставкою 30%	60 000
Прибуток	140 000

Проаналізуйте, як змінились активи, сума боргових зобов'язань протягом роки. Розрахуйте показники за минулий і поточний роки і проаналізуйте зміни:

а) коефіцієнту кратності процентів (дохід до виплати процентів і податків/сума процентів за рік);

б) коефіцієнт чистого прибутку;

в) окупність інвестицій.

Вирахуйте прибуток на акцію, співвідношення ціни акції та прибутку на акції, коефіцієнт виплати дивідендів. Компанія випустила в обіг 100 000 звичайних акцій, які продавались по ціні 20 дол. за штуку. На акцію сплачується дивіденд 0,5 дол.

Задача 65

Акціонерний капітал компанії складається з 10 000 000 млн. дол нерозподіленого прибутку, 4 млн. звичайних акцій номіналом 1 дол. і 4 млн. дол. додатково сплаченого капіталу. Яка балансова вартість однієї акції?

Що таке «додатково сплачений капітал» компанії і як він визначається.

МАУП

Оцінювання знань за дисципліною «Фінансовий аналіз»

Оцінювання контрольної роботи

Оцінювання контрольної роботи здійснюється за стобальною системою. Основні принципи цього оцінювання такі: робота оцінюється за чотирма критеріями:

- 1-й – оформлення роботи у відповідності із вимогами – 10 балів;
- 2-й – зміст роботи — 60 балів;
- 3-й – захист роботи (доповідь) — 15 балів;
- 4-й – відповіді на питання — 15 балів.

1-й критерій оцінювання оформлення роботи Якщо робота вірно оформлена у відповідності із вимогами в повному обсязі (відповідність вимогам надписів таблиць, рисунків, нумерації формул, відповідність обсягу роботи і навантаженню на одну сторінку, при відсутності граматичних помилок -- 10 балів;

при невиконанні даних вимог – даний критерій або оцінюється в 0 балів, або робота підлягає до оформленню відповідно при цьому за даний критерій бал зменшується;

2 – й критерій – зміст роботи Оцінювання змісту роботи(2) здійснюється на таких засадах:

1) при вірному визначені мети завдання предмету, об'єкту дослідження; використанні сучасних різноманітних інформаційних джерел для розкриття теоретичних та методологічних засад що знаходить своє відображення в посиланнях на них(при відсутності посилань на джерела робота взагалі не приймається до захисту); при використанні різноманітних фактичних матеріалів протягом певного часу (3-5 років), їх систематизації і аналізу; визначенні існуючої проблеми і розробки пропозиції щодо її визначення; при наявності власних розрахунків та прогнозів; при відображенні результатів дослідження в аналітичних таблицях у вигляді графіків з коментарями до них; при відображенні у висновках отриманих результатів в теоретичній і практичній частин — 60 балів;

2) при вірному визначенні мети завдання предмету, об'єкту дослідження; використанні сучасних різноманітних інформаційних джерел для розкриття теоретичних та методологічних засад що знаходить своє відображення в посиланнях на них (при відсутності посилань на джерела робота взагалі не приймається до захисту); при використанні різноманітних фактичних матеріалів протягом певного часу (3-5 років), їх систематизації і аналізу, але використанні тільки відомої статистичної інформації без власного аналізу і інтерпретації; визначенні існуючої проблеми і розробки пропозиції щодо її визначення при наявності власних розрахунків та прогнозів; при відображенні результатів дослідження в аналітичних таблицях, у вигляді графіків але без коментарів до них; при відображенні у висновках тільки отриманих результатів в теоретичній частині — 40 балів;

3) якщо робота виконана на старих матеріалах без врахування існуючих проблем та тенденцій ринків фінансових послуг – 20 балів;

4) не приймається до захисту робота, яка є ксероксом (калькою) робіт, виконаних іншими студентами в минулому.

3-й критерій – доповідь. Автор роботи повинний вміти побудувати свою доповідь при захисті таким чином, щоб слухачам було зрозуміло, що зробив він в своїй роботі і які результати він отримав, що пропонує із своєї точки зору автор, а також коли доповідь стисла до 5-7 хвилин і за суттю роботи і автор розбирається і існуючій проблемі, то за це він отримує — 15 балів;

якщо автор роботи тільки читає текст доповіді з перерахуванням статистичних даних, і відсутня власна аналітична робота та висновки за ній, то оцінка за даний критерій дорівнює — 5 балам ;

якщо автор плутається в своїй доповіді не визначив існуючої проблеми, яка вказана в роботі, неітко знає які результати отримав, які інструменти аналізу використовував то даний критерій оцінюється — 0 балів.

4-й критерій – відповіді на питання Якщо студент чітко і вірно відповідає на питання за темою роботи орієнтується в матеріалах і в проведених розрахунках, то за даним критерієм студент отримує — 15 балів;

якщо студент плутається в своїх відповідях і частково вони вірні
– 5 балів;

якщо студент не відповідає на питання, не розбирається в теоретичних питаннях, не знає, як отримані наведені результати в роботі, то він отримує - 0 балів.

Оцінка за контрольну роботу входить до загальної оцінки засвоєння дисципліни протягом запланованого терміну («Система поточного та підсумкового контролю»).

Поточний контроль з засвоєння дисципліни «Фінансовий аналіз» полягає в поточному опитуванні студентів за прослуханими темами в середині семестру передбачена поточна контрольна робота (зріз знань). За підсумками опитування, виконання домашніх завдань, зрізу знань, участі в семінарських заняттях, формується попередня оцінка засвоєння дисципліни «Фінансовий аналіз» яка буде врахована при підсумковому контролі. Для іспиту необхідно відповісти на три теоретичні питання, які наведені нижче, вирішити задачки Для оцінювання результатів вивчення студентами дисципліни «Фінансовий аналіз» протягом встановленого планом терміну використовується комплексний підхід оцінки, на основі вимог Болонського процесу, за стобальною системою (див. табл. 1).

Таблиця 1

Бали	Індекс	Традиційна оцінка
100-90	A	Відмінно
89-82	B	Дуже добре
81-75	C	Добре
74-68	D	Задовільно
60-67	E	Посередньо
59-35	Fx	Незадовільно (з правом перездачі)
34-1	F	Незадовільно з повторним прослуховуванням курсу

Комплексна оцінка знань містить такі елементи:

- 1). Відвідування лекцій — 10 балів (якщо немає пропусків занять без поважних причин. Якщо вони з'являються, то кількість балів зменшується пропорційно пропускам. При невідвідуванні лекцій зовсім кількість балів складає — 0 балів).
- 2). Ведення конспекту— 10 балів. (При відсутності конспекту з прослуханих лекцій кількість балів складає 0. Ксерокс конспекту не приймається до уваги).
- 3). Виконання домашніх завдань — 20 балів. (Це самостійна робота поза аудиторією). Виконання домашніх завдань передбачає проробку відповідних літературних джерел за темою, які визначив науковий керівник, вирішення задачок поза аудиторією і проведення фінансового аналізу за завданням викладача. При невиконанні домашніх завдань кількість балів складає – 0 балів).
- 4). Контрольна (курсова) робота – 10 балів.
- 5). Зріз знань за підсумком першої половини семестру у вигляді контрольної роботи. Оцінка здійснюється за стобальною системою. При повних відповідях на два теоретичних питання передбачається оцінка від 90 до 100 балів. При неповній відповіді на одне питання робота оцінюється в 89-75 бали. При неповній відповіді на два питання або відсутності відповіді на одне питання робота оцінюється від 74 до 60 балів. Отриманні бали враховуються при виведенні загальної бальної оцінки за підсумками вивчення дисципліни як середнє значення).

Загальну суму балів, яку може отримати студент при виконанні вимог пунктів 1-4 складає 50 балів. Тобто це 50% від загальної суми оцінки.

Друга половина балів (50%) підсумовується на основі здачі комплексного іспиту який складається з трьох теоретичних питань двох задачок.

- б). Вірне вирішення (розв'язання) задачок оцінюється в – 20 балів.

7). Вірні і повні відповіді на всі три теоретичних питання оцінюються в — 35 балів. При повній відповіді на два питання і неповній відповіді на одне питання оцінка складає – 30 балів. При повній відповіді на одне питання і неповній відповіді на два питання оцінка складає – 25 балів. Такий самий бал студент отримує при повній відповіді на два питання. При неповній відповіді на три питання оцінка складає 20 балів. При відсутності відповіді на одне питання але при неповній відповіді на два інші питання студент отримує 15 балів. При відповіді тільки на одне питання студент отримує 10 балів. При відсутності відповіді на три поставлених питання студент отримує 0 балів.

У відомості виводиться загальна бальна оцінка на основі всіх вищенаведених вимог пунктів 1 — 7.

При вільному відвідуванні студентом лекцій або невідвідуванні лекцій з поважних причин він повинний отримати відповідні завдання від викладача (наукового керівника) – виконати позапланові контрольні у вигляді рефератів або курсові роботи за пройденими темами та їх захистити; надати повний конспект лекцій, які були на заняттях; надати конспект виконаними домашніми завданнями які були протягом навчального семестру підготувати доповідь на наукову тему, запропоновану викладачем. Пройти атестацію за підсумком першої половини семестру; здати залік; захистити планову курсову (контрольну) роботу; здати іспит. Принцип оцінки в балах наведено в пп. 1-7.

МАУП

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. Податковий кодекс України від 2013 р. зі змінами та доповненнями.
2. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 №436-IV зі змінами і доповненнями.
3. Закон України “Про бухгалтерський облік і фінансову звітність” від 16.07.1999 № 996 – XIV. із змінами та доповненнями.
4. Закон України «Про підприємництво в Україні» // Держ. інформ. бюл. «Про приватизацію». – 1993. - № 4/5 – С.3.
5. Закон України «Про господарські товариства» від 23 грудня 1997 р. №769/97-ВР зі змінами і доповненнями.
6. Закон України «Про акціонерні товариства» від 2008 року зі змінами і доповненнями.
7. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Затв. наказом МФУ від 31.03.99 р. № 87.
8. Положення “Про порядок здійснення аналізу фінансового стану підприємств, що підлягають приватизації Затверджено Наказом Міністерства фінансів України та фонду державного майна України, 26.01.2001 №49/121.
9. Про перевірку відповідності формування розміру статутних фондів страховиків вимогам чинного законодавства Затв розпорядженням Держфінпослуг від 16.09.2003 № 56.
10. Про затвердження Рекомендацій щодо аналізу діяльності страхової компанії: Розпорядження Держфінпослуг від 17.03.2005 № 3755.
11. Апчерч А. Управленческий учет: принципы и практика: пер. с англ. – М.: Финансы и статистика, 2002. – 952 с.
12. Бернстайн Л. А. Анализ финансовой отчетности: теория, практика и интерпретация: Пер. с англ. – М.: Финансы и статистика, 2003. – 624 с.: ил. (Серия по бухгалтерскому учету и аудиту)

13. Баканов М.И., Шеремет А.Д. Теория экономического анализа: Учеб. – М.: Финансы и статистика, 2000. – 486 с.
14. Бланк И.А. Управление активами. – К.: - Ника-Центр, Эльга, 2002. – 720 с. (Серия "Библиотека финансового менеджера"; Вып.. 6)
15. Бухгалтерський облік і фінансова звітність в Україні: Навч. Пос. Д-вськ: ТОВ «Баланс-клуб», 2000.
16. Бригхем Е. Основы финансового менеджмента: Пер. с англ. – К.: Молодь, 1997. – 1000 с.
17. Ван Хорн Дж. . Основы управления финансами: Пер. с англ. – М.: Финансы и статистика, 1999. – 800 с.
18. Вовчак О.Д., Завійська О.І. Страхові послуги: Навчальний посібник. – Львів: Компакт-ЛВ, 2005 – 656с.
19. Деєва Н.М., Дедіков О.І. Фінансовий аналіз: навч. пос. – К.: ЦУЛ, 2007. – 328 с.
20. Друри К. Управленческий учет для бизнес-решений: Пер. с англ. – М.: Аудит, ЮНИТИ, 2003. – 655 с.
21. Ефимова О.В. Финансовый анализ. – М.: 3-е изд., перер. и доп. Б-ка ж. «Бухгалтерский учет», 2004.
22. Ковалев В.В. Финансовый анализ управление капиталом. Выбор инвестиций. Анализ отчетности. – М.: Финансы и статистика, 1998..
23. Ковалев В.В. Финансовый анализ: методы и процедуры. – М.: Финансы и статистика, ЮНИТИ, 2001.
24. Ковалев В.В. Введение в финансовый менеджмент. – М.: Финансы и статистика, 2000. – 768 с.
25. Ковалев В.В., Волкова О.Н. Анализ хозяйственной деятельности предприятия. – М.: Финансы и статистика, 2001. – 425 с.
26. Ковалев В.В. Сборник задач по финансовому анализу. – М.: Финансы и статистика, 1997
27. Комаринський Я, Яремчук І Фінансовоінвестиційний аналіз Навч. пос. -К.: Українська енциклопедія». 1996.

- 28.Костіна Н.І., Алексєєв А. А., Василик О. Д. Фінансове прогнозування: методи та моделі. К.: Знання, 1997. – 187 с.
- 29.Мазур И.И., Шапиро В.Д. Реструктуризация предприятий и компаний. – М.: Экономика, 2001. - 456 с.
- 30.Мец В. О. Економічний аналіз фінансових результатів та фінансового стану підприємства: Навч. посіб. – К.: Вища шк.: 2003. – 287 с.: іл.
- 31.Методика визначення звичайної ціни страхового тарифу Розпорядження Держфінпослуг від 30.12.2004 N 3259.
- 32.Негашев Е.В., Шеремет А.Д. Методика финансового анализа. Уч.пос. М.: ИНФРА-М. 1999.
- 33.Поддєрьогін А.М. Фінанси підприємств. – К.: КНЕУ, 2002.- 565 с.
- 34.Прокопенко І.Ф., Ганін В.І., Петряєва З.Ф. Курс економічного аналізу: Підручник для студентів вищих навч. закладів/ За ред І Ф Прокопенка. – Харків: Легас 2004. – 384 с.
- 35.Ротова Т.А.,Руденко Л.С. Страхування:навч.Посіб. –К.: КНТЕУ, 2005. – 400с.
- 36.Савицкая ГВ. Методика комплексного анализа хозяйственной деятельности. – М.: Инфра-М, 2001. – 688 с.
- 37.Сопко В.В. Бухгалтерський облік. Навчальний посібник. 3-є видання, перероблене і доповнене, К.: КНЕУ, - 2000.
- 38.Фінансовий аналіз /Білик М.Д, Павловська О.В. та ін./: навч. пос.- Вид. 2-ге, без змін. – К.: КНЕУ, 2009. 592 с.
- 39.Фридман Дж., Николас Ордусей Анализ и оценка дохода который приносит недвижимость/Пер. с англ. - М.: 1995. - 461 с.
- 40.Хелферт Э Техника финансового анализа 10-е изд – СПб.: Питер 2003. – 640 с.: ил. – (Серия «Академия финансов»).
- 41.Ченг ФЛи, Джозеф И Финнерти Финансы корпораций: теория методы и практика/Пер. с англ. - М.: ИНФРА-И, 2000.- 685 с.
- 42.Шеремет А.Д., Сайфулина Р.С. Методика финансового анализа. – М.: Инфра-М, 1998.

43.Шеремет АД., Негашев ЕВ. Методика финансового анализа деятельности коммерческих организаций. – М.: ИНФРА-М, 2003. – 236 с.

44.Шклярук С.Г. Портфельное инвестирование. Теория и практика. Учеб. пос. - К.: Нора-друк, 2000. Главы 8 и 9.

45.Фінансова звітність. За Національними Положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку 3-є видання перероблене Днвськ, ООО «Баланс-Клуб», 2000.

46.Стандарти бухгалтерської звітності..

Додаткова

47.Методика інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств і організацій Затверджена наказом Агентства з питань запобігання банкрутства підприємств і організацій від 23.02.98, №22.

48.Методика проведення поглибленого аналізу фінансово-господарського стану неплатоспроможних підприємств і організацій Затверджена наказом Агентства з питань запобігання банкрутства підприємств і організацій від 27.06.97, №81.

49.Ізмайлова К.В. Фінансовий аналіз – К.: МАУП, 2001.

50.Уолш К Ключові фінансові показники Аналіз та управління розвитком підприємства. – Пер. з англ.. – К.: Всеуито; Наукова думка, 2001. – 367 с. – (Серія «Усе про менеджмент»)

МАУП

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	3
ЗМІСТ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА З ДИСЦИПЛІНИ «ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ».....	8
Питання для самоконтролю до тем	18
Плани практичних занять	29
Теми контрольних робіт	31
Вимоги до оформлення контрольної роботи.....	32
Фінансові задачі для самостійної роботи	33
Оцінювання знань за дисципліною «Фінансовий аналіз»	49
СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ.....	54

МАУП